

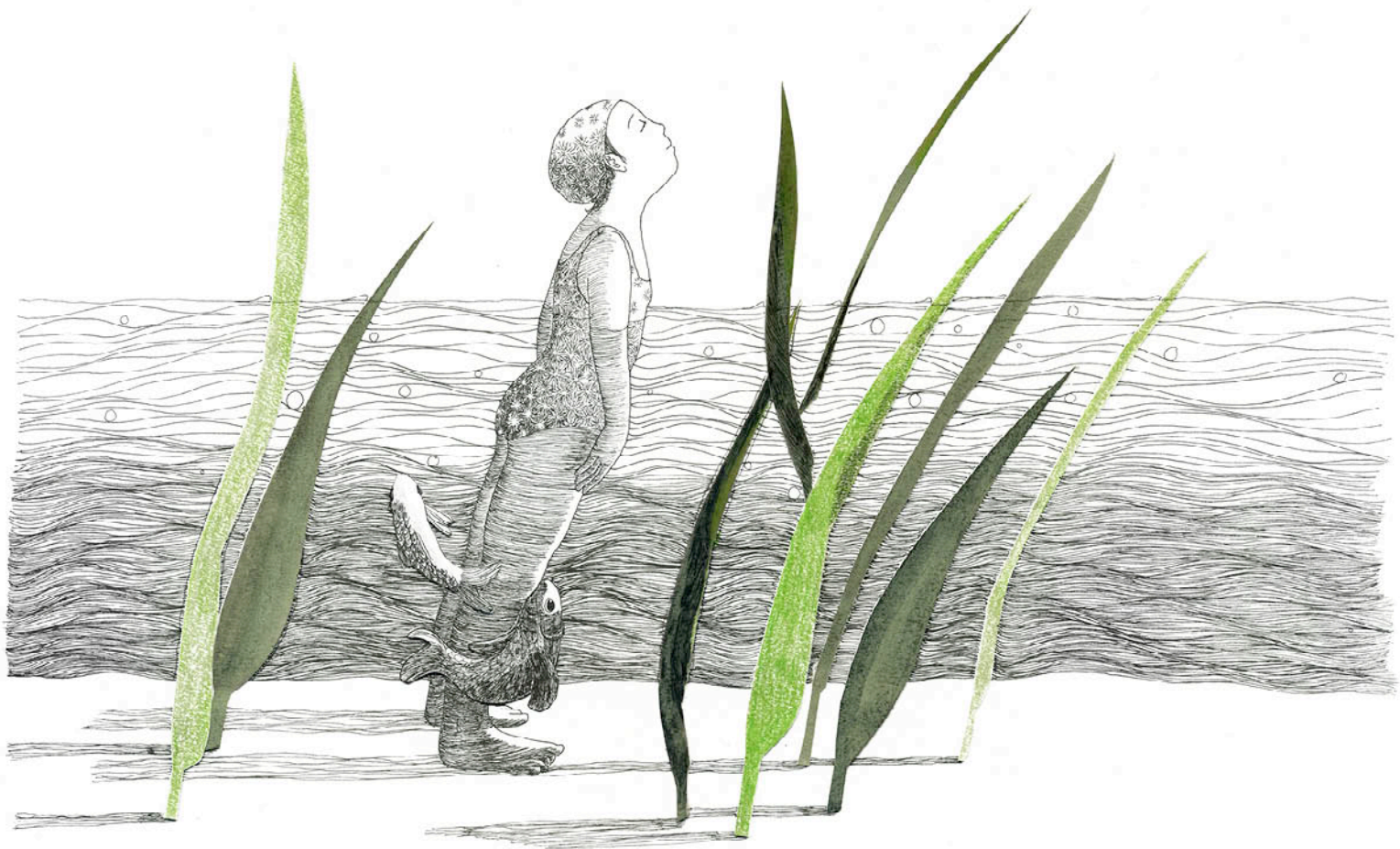
WESTERDOK

Adem

neem
oefen
leef
maak
proef
ben
klim
reis
creëer
doe
spijbel
ervaar
twijfel
zweet
fiets
uit
geniet
jank
vertrouw
houd
zoen
incasseer
wees

Een verhaal is pas uit als het ongelezen blijft

zwijg

Met zes illustratoren en een tekstschrijver vertelt Eloi in 130 illustraties en gedichten het verhaal van de psyche van de mens. "De illustratoren gebruikten het gebouw als hun canvas en vertelden zo het verhaal", zegt Eloi. "Het is een rijk verhaal geworden. Mensen die het gebouw in komen voor hulp, hebben kopzorgen, zijn misschien bang. Hun gevoelens en gedachten zijn treffend in de tekeningen verweven. De illustratoren hebben ons verrast."

NOMADEN

Het werk van Tine en Eloi zit erop. Eloi heeft een paar keer in het gebouw gekeken en zegt: "Het is zo mooi als je ziet dat iemand opeens stil staat om naar een illustratie te kijken."

Tine: "En nu moet het gebouw een eigen leven krijgen. Wij zijn een soort nomaden. Je trekt een periode heel intensief met elkaar op, je mag een kijkje nemen in een organisatie en je krijgt vertrouwen. En dan ga je allemaal weer je eigen weg, maar je neemt ook altijd iets mee. Dat is het mooie van dit werk."

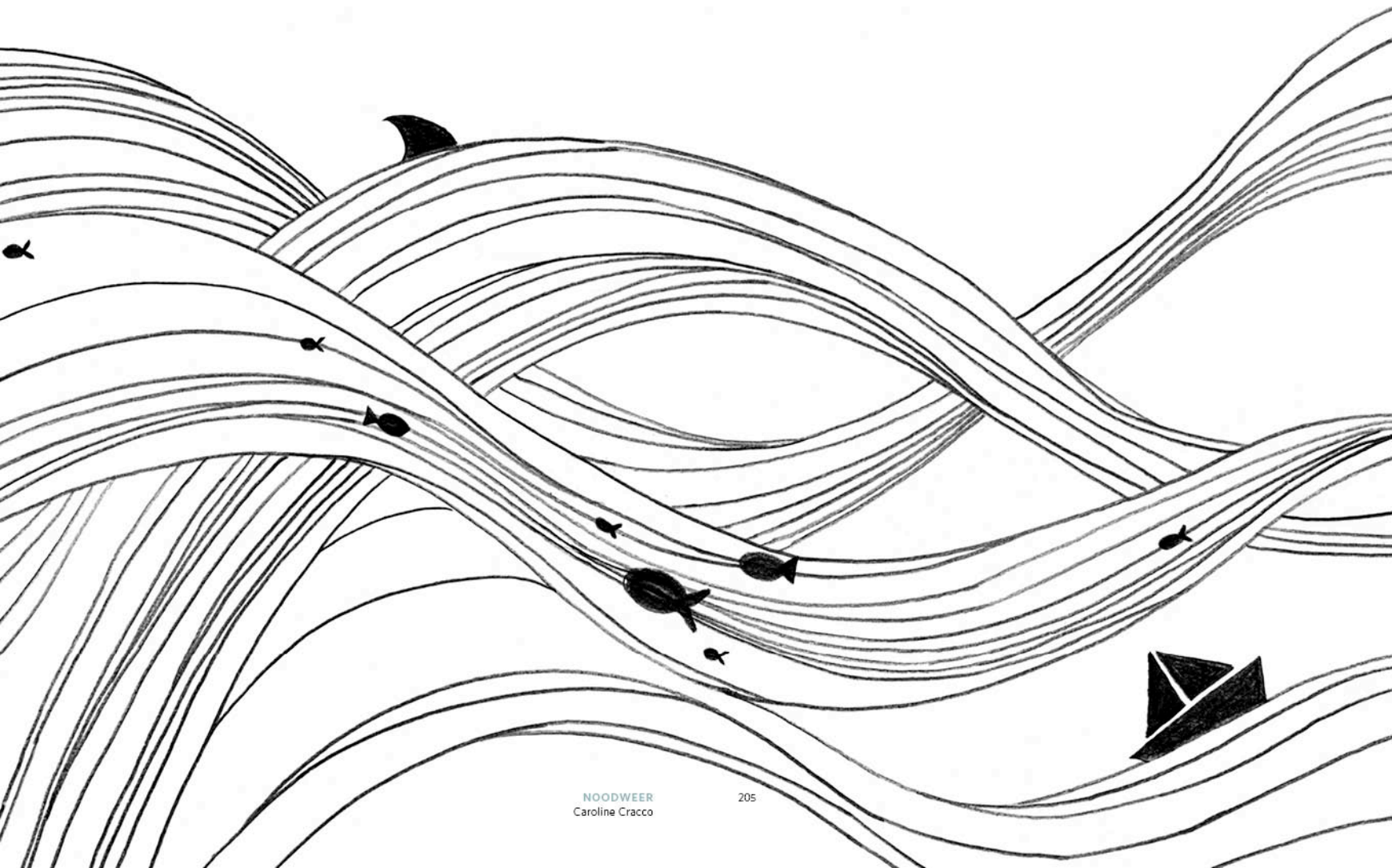

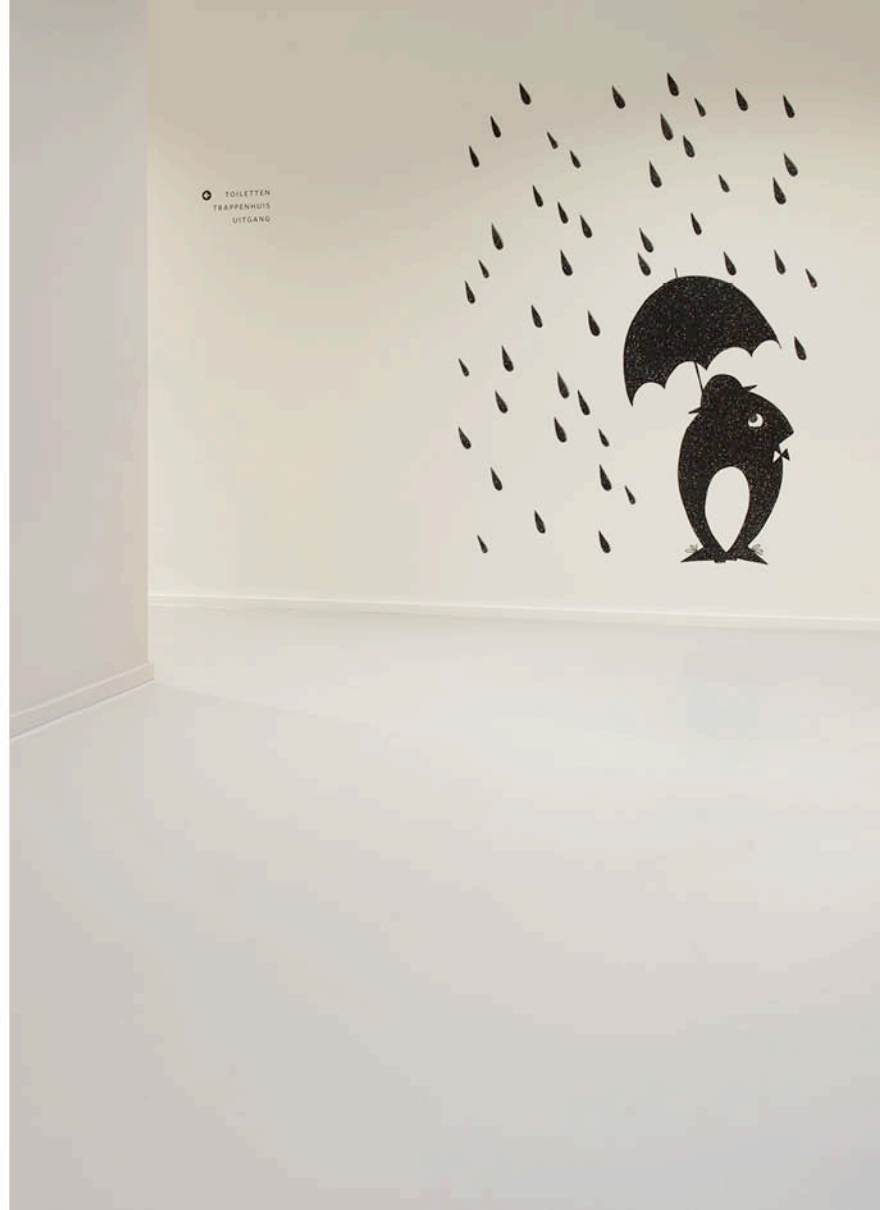

Toegegeven.

Ik dans in de keuken
Witte rijst laat ik altijd
aankoecken. Ik houd mij
meestal niet aan de afspraak.
Die ik met mijzelf maak.
Ik flirt met de constructeurs als
ik vergeten ben in te checken.
Ik overdrijf altijd.
Ik moet smilen om gedichten
van Gorter. Ik lieg over
een halve fles wijn
Ik schilder mijzelf graag
een prettige waarheid voor.
Ik noem dat leven.

wanneer je de verwarming aanzet
de meubels een beetje aan de kant schuift
de zandbak leegt op je houten vloer
een handdoek spreidt op de grond
je transistorradiootje aanzet
je kleren over het aanrecht hangt
en je een fijn wijze neuriet
lijkt het gewoon zomer.
(je kunt er ook nog ijs bij maken)

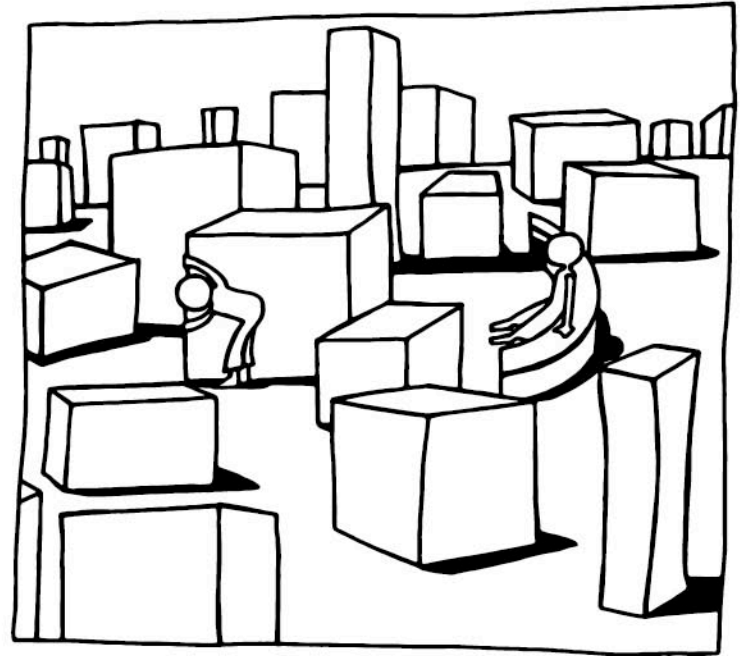

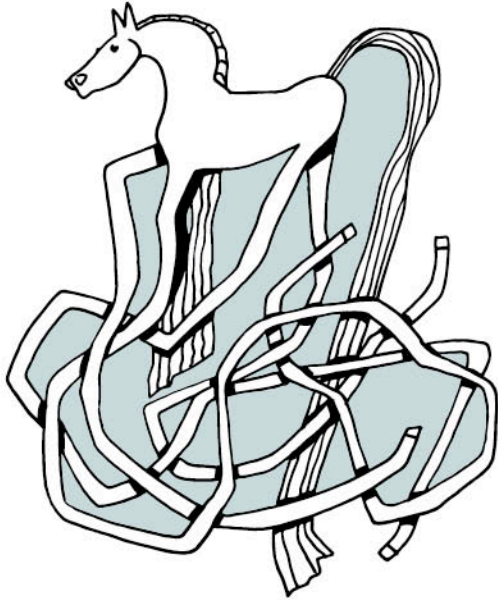

📍 2D.020 - 2D.027
TOILETTEN
WACHTRUIMTE
TRAPPENHUIS
UITGANG
C-VLEUGEL

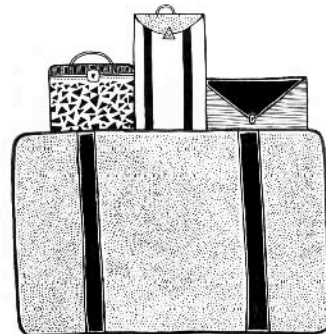

DIMENCE

CLIËNTENRAAD

HET ZOU FIJN
ZIJN ALS DIT
GEBOUW NIET
EEN EILAND
VAN DE
GGZ BLIJFT

Anita Struis

EEN HELENDE OMGEVING VOOR DE CLIËNT

“DE CLIËNTENRAAD WAS BIJ HET PROCES BETROKKEN VANAF DE EERSTE STEEN, DIE IK MOCHT LEGGEN MET DE BURGEMEESTER VAN ALMELO”, VERTELT ANITA STRUIS, VOORZITTER VAN DE CLIËNTENRAAD IN ALMELO. SAMEN MET CLIËNTENRAADSLID FLORIS PENNDERS ZAT ZIJ IN VERSCHILLENDE WERKGROEPEN DIE ZICH BOGEN OVER ALLES WAT ER IN EN ROND HET GEBOUW MOEST GEBEUREN.

“Niet alles was altijd mogelijk in verband met het budget, maar er werd wel echt naar de mensen geluisterd”, zegt Floris. De cliëntenraad boog zich in de werkgroepen over heel diverse zaken zoals de aanmeldzuil, de Extra Beveiligde Kamers, meubels, vloeren, kozijnen, hang- en sluitwerk, de tuin en de parkeerplaats.

“De aanmeldzuil was oorspronkelijk bij het raam geplaatst”, vertelt Anita. “Dat vonden we geen goede plek omdat er van buiten zicht was op het scherm. Op basis van ons advies is de zuil verplaatst naar een minder privacygevoelige plek in de hal.”

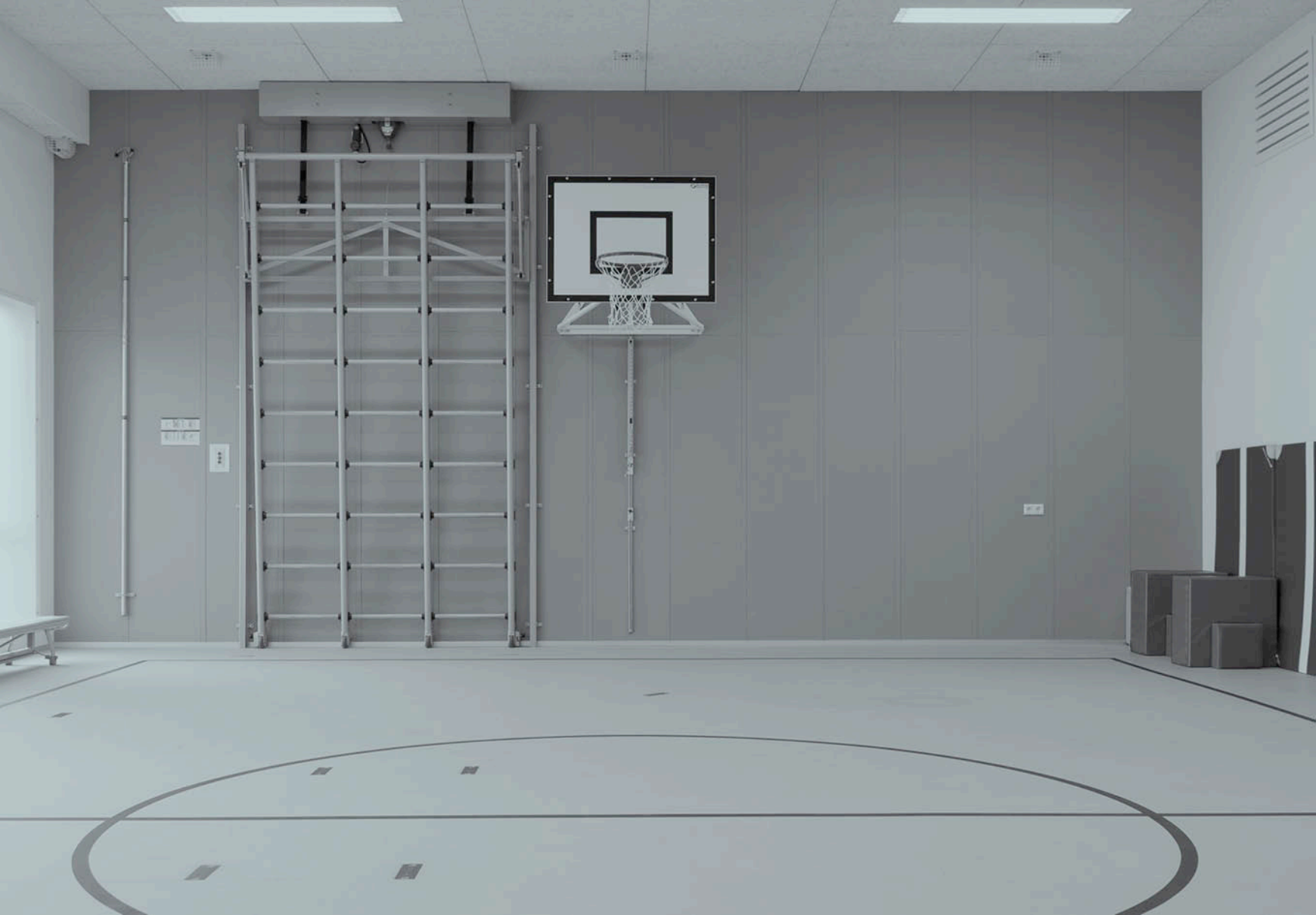
KINDERZIEKTES

“Na de verhuizing bleken er nog wel wat kinderziektes te zijn”, zegt Anita. “De stoelen op de afdeling Ouderen zijn te laag en er zijn nog veel deuren die met een pasje open moeten. We houden contact met onze achterban. We horen van de patiënten wat er nog niet goed gaat en we leggen een lijst aan van zaken die nog opgelost moeten worden.”

Naast veel praktische zaken, had de cliëntenraad vooral ook voor de uitstraling van het gebouw. Anita: “Is het mooi, is er genoeg licht, wordt het een helende omgeving met mooie kleuren en illustraties? Wij kijken als cliëntenraad niet alleen naar de stenen, maar naar wat het uitstraalt. Het is hier prettig binnenkomen. Het restaurant is ook open voor de buurt en daarmee kan de beeldvorming van de psychiatrie positief beïnvloed worden. Dat is mooi. Het zou fijn zijn als dit gebouw niet een eiland van de ggz blijft.”

MUZIEK EN THAI CHI

“In de oude locatie aan de Westeres was het allemaal wat armoedig. Er is hier een mooie muziekkamer en een grote sportzaal en er wordt Tai Chi aangeboden”, zegt Anita. De muziekkamer is haar favoriete stukje Westerdok. “Ik ben zelf opgenomen geweest en ik speel piano. Voor mij is muziek een heel belangrijke therapievorm waarbij je alle emoties kwijt kunt.” Floris is vooral erg tevreden over de Extra Beveiligde Kamers en de werkwijze die daar is uitgerold. “De EBK is er voor mensen die in een zware crisis zitten. Hier worden zij niet meer alleen gelaten, zoals in de separeerruimtes wel gebeurde. Dat was de eenzaamste plek ter wereld. Als je zo erg in de war raakt en explosief wordt, dan wil je niet in een separeerruimte of een politiecel gezet worden. In de EBK zit 24 uur per dag iemand in de ruimte ernaast, je heb niet meer het gevoel dat je er alleen voor staat. Er is daar zo’n veilige situatie ontstaan, misschien wel het veiligste plekje van het gebouw.”

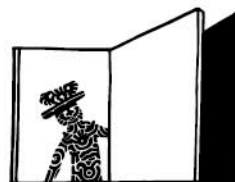
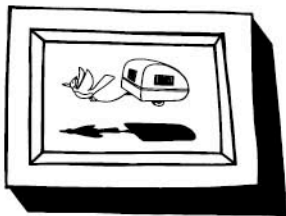
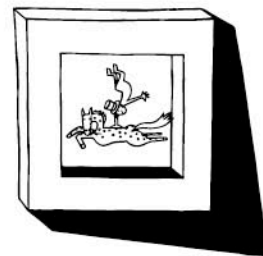
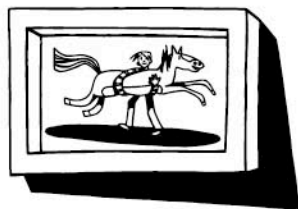

DE WEG VINDEN

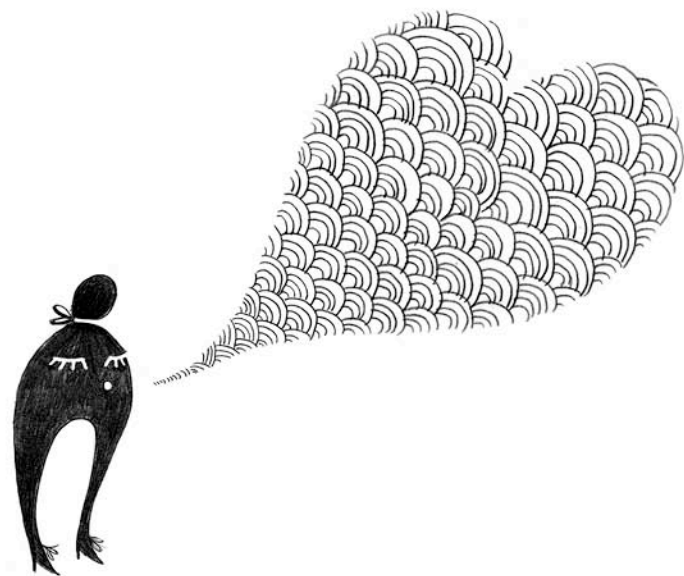
Er is één punt waar Floris en Anita het nog niet helemaal over eens zijn. Floris vertelt dat er een logica in het gebouw zit, waardoor je er snel de weg vindt. Anita heeft deze logica nog niet helemaal ontdekt. "Maar er zijn gastvrouwen die je helpen en de balies zijn bezet", zegt Floris. "En zodra je je aanmeldt bij de aanmeldzuil weet de hulpverlener dat je in het gebouw bent. Als hij je niet vindt, gaat hij je wel zoeken."

ER IS EEN BOOM GEPLAND

Floris en Anita zijn van mening dat zij in Westerdok een bijdrage hebben geleverd aan het waarborgen van het welzijn van cliënten. "Het is echt een helende omgeving, daar word ik blij van", zegt Anita. Floris vult aan: "We hebben een boom gepland en nu moeten de takken zich gaan verspreiden. Het gebouw en de faciliteiten zijn er en nu komt het aan op de invulling. Hoe dat gaat, dat wachten we af. Het verhaal stopt niet bij de oplevering van het pand."

PSYCHIATRISCHE PATIËNTEN ZIJN GEEN MELAATSEN

Arnoud Jansen

EEN VEILIG GEBOUW

DE PSYCHIATRIE IS VAN OUDSHER VAAK GEVESTIGD AAN DE RANDEN VAN DE STAD. DIMENCE KOOS ERVOOR OM WESTERDOK JUUST IN HET CENTRUM VAN ALMELO TE BOUWEN. "PSYCHIATRIE HOORT IN DE STAD EN MOET INTEGRAAL ONDERDEEL ZIJN VAN DE SAMENLEVING", ZEGT ARNOUD JANSEN, DIRECTEUR ZORG VAN DIMENCE IN ALMELO, VOL OVERTUIGING. "OMDAT IEMAND TIJDELIJK DE WEG KWIJT IS, MOETEN WE HEM NIET VERBANNEN. PSYCHIATRISCHE PATIËNTEN ZIJN GEEN MELAATSEN."

Als directeur Zorg was Arnoud vanaf de eerste dag betrokken bij de plannen en de bouw van Westerdok. Bezieling, eigenaarschap en beleving waren de uitgangspunten waarmee hij samen met regiodirecteur Peter Bournas aan het avontuur Westerdok begon. Door zijn plotselinge overlijden in december 2014 kon Peter de oplevering van Westerdok niet meemaken. Arnoud maakte de reis zonder hem af, maar mét de bezieling, bevlogenheid en betrokkenheid die zo kenmerkend waren voor de regiodirecteur.

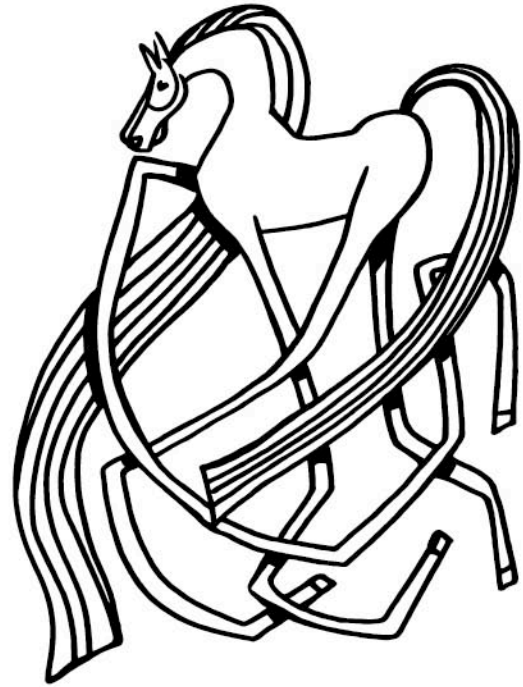

aan een drukke trein, waarin mijn
lichaam voorover helt en als
vanzelf aanvalt tegen de zachte buik
van een dikke man naast mij

aan hoe mijn hoofd dan vermoeid
op zijn schouder kruipt en hij
mijn hand pakt

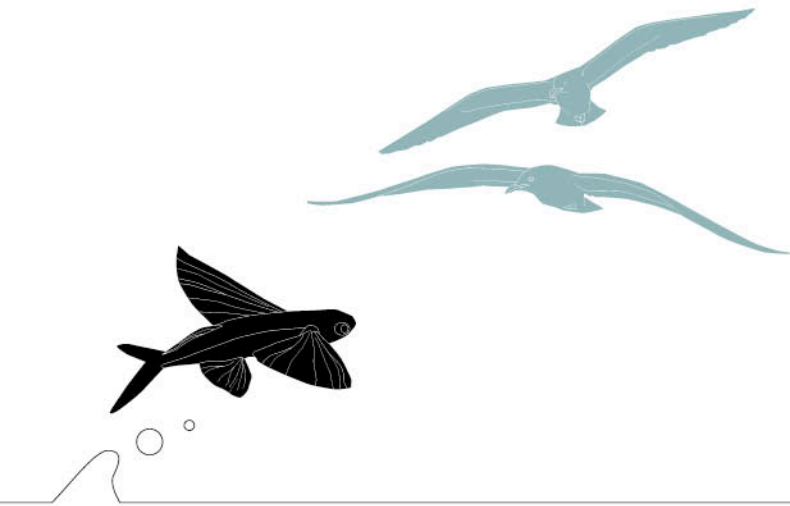
en dat ik dan eindelijk kan slapen

Laat mij de dag zijn
de slaap in jouw ogen
de sokken aan jouw voeten
koude aarde
ijle lucht
nevel boven de rivier
Jacobs ladders
van boven kijk ik op je neer
Laat mij jouw dag zijn.

WERKPROCES

WE HEBBEN
ENORM
BETROKKEN
EN BEVLOGEN
MEDEWERKERS,
BEVLOGENHEID
ZIT IN ONZE
GENEN

Mirjam Stender

DE BESTE
ZORG MET DE
MODERNSTE
MIDDELEN

“NA DE VERHUIZING OP MAANDAGOGHTEND 2 MAART, LIEP OM 11 UUR DE EERSTE PATIËNT NAAR BINNEN EN VANAF DAT MOMENT DRAAIDE HET”, VERTELT CIRCUITMANAGER MIRJAM STENDER. HAAR COLLEGA JEROEN TRAAS VULT AAN: “DE EERSTE UREN HIER VOELDEN ALS EEN EERSTE SCHOOLDAG: ER HING EEN LACHERIGE, MAAR VOORAL EEN ONTSPANNEN SFEER.” JEROEN EN MIRJAM INTRODUCEERDEN EN COÖRDINEERDEN DE NIEUWE WERKPROCESSEN IN WESTERDOK.

Op het ambitiecongres in 2010 voor medewerkers en patiënten werd de aftrap gegeven. Niet alleen voor een gloednieuw onderkomen voor de verouderde locaties, maar ook voor een nieuwe manier van werken in de zorg. Daarbij stonden vijf pijlers centraal: het zorgconcept, het nieuwe werken, ICT, facilitair en centraal verblijven en decentraal wachten.

ZORGCONCEPT

Mirjam kreeg de opdracht om te kijken welk zorgconcept bij de ambities van Dimence in Almelo past en verdiepte zich in de Planetree filosofie. "Planetree past bij de manier waarop wij zorg willen bieden", vertelt Mirjam. "Op het ambitiecongres werd een eerste presentatie over deze filosofie gegeven. Jeroen en ik hebben vanaf het begin medewerkers en patiënten hierin betrokken en medeverantwoordelijkheid gegeven. De samenwerking verliep geweldig, ook met de medewerkers van de het Facilitair Bedrijf en de dienst Informatisering & Automatisering van de Dimence Groep." Jeroen vult aan: "Het is natuurlijk ook leuk om na te denken over iets nieuws. Wij zijn de eerste ggz organisatie in Nederland die op deze manier werkt en op deze manier een gebouw heeft neergezet. Het gebouw is om het concept heen gebouwd."

DE PSYCHIATRISCH INTENSIVE CARE UNIT EN DE EXTRA BEVEILIGDE KAMERS SYMBOLISEREN DE VERNIEUWING IN HET OMGAAN MET DE ALLERZIEKSTE MENSEN

Jeroen Traas

FLEXIBEL WERKEN OP MAAT

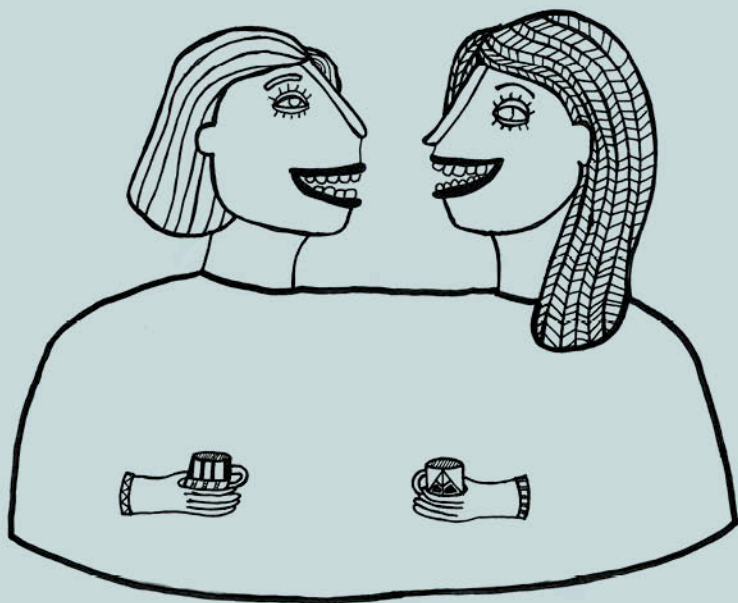
Het nieuwe werken is een verzamelnaam van verschillende manieren van slimmer en efficiënter werken door gebruik te maken van technologie. Het is ook een manier van leidinggeven, minder hiërarchie en meer eigen verantwoordelijkheid. In de dagelijkse gang van zaken in Westerdok betekent het onder meer dat medewerkers geen vaste werkplek meer hebben. Om te onderzoeken of en hoe dit werkt, werd er op één van de oude locaties al in een vroeg stadium een pilotteam ingericht. "Op basis van onze visie en uitgangspunten hebben we in samenwerking met de mensen van I&A een totaalpakket ontworpen voor de spreekkamerplanning," vertelt Mirjam. "We hebben met I&A en de leverancier om de tafel gezeten hoe we dit vorm konden geven en konden garanderen dat de behandelaren eenvoudig de juiste spreekkamers kunnen reserveren. Het moet niet zo zijn dat je als behandelaar ieder uur naar een andere kamer moet. Het pilotteam heeft vanaf eind 2014 gewerkt met de spreekkamerplanning, conform het nieuwe werken zoals dit plaatsvindt in Westerdok: niemand had meer een eigen kamer, er werd een kantoortuin gecreëerd en medewerkers stemden hun werkdagen af op de beschikbaarheid van de spreekkamers. Enkele weken voor de verhuizing waren er nog twijfels over de haalbaarheid, maar in februari, een maand voor de verhuizing, was alles rond. Dat was heel spannend." Jeroen constateert dat er nog geen grote issues zijn ontstaan in de eerste weken na de verhuizing. "Onze uitgebreide voorbereidingen hebben hierbij zeker geholpen. We werken met Flexwhere en met die techniek kun je een werkplek én je collega's goed vinden."

MEERDERE STICHTINGEN IN ÉÉN GEBOUW

Mensen kunnen elkaar via de digitale middelen vinden, maar zowel Mirjam als Jeroen zijn het erover eens dat het gebouw vooral ook de mogelijkheid biedt voor persoonlijke ontmoetingen en gesprekken. “Zeven locaties zijn samengevoegd in Westerdok en al die mensen komen elkaar hier tegen, gaan samen koffie drinken in de centrale hal”, vertelt Jeroen. Mirjam vertelt dat Westerdok ook de mogelijkheid biedt om mensen van andere stichtingen te ontmoeten. “Het is goed dat we met Mindfit, Jeugd ggz en Transfore in één gebouw zitten. Je kan mensen gemakkelijk even aanschieten en een vraag stellen.”

OMGAAN MET ALLERZIEKSTE MENSEN

Jeroen is trots op de manier waarop de High Intensive Care afdeling is gebouwd en hoe daar zorg wordt geboden. “Op die afdeling vindt je de Psychiatrisch Intensive Care Unit en de Extra Beveiligde Kamers. Die ruimtes symboliseren echt de vernieuwing in het omgaan met de allerziekste mensen. Het is zo ingericht dat je als verpleegkundige steeds bij de mensen blijft, ze zijn daar niet meer alleen. Deze ruimtes moeten aan strenge eisen voldoen. De bevestiging dat het goed is kregen we van de Inspectie. We voldoen aan alle eisen, de Inspectie was lyrisch en zei: ‘We hebben dit nog nooit zo gezien.’” De helende omgeving, wat een van de componenten is vanuit de Planetree filosofie, ziet Mirjam terug in het hele gebouw. “We hebben dat nadrukkelijk met de architect besproken. Er is veel hout, veel groen, water en licht. Dat draagt allemaal bij aan een helende omgeving. We zien ook een taak voor ons om de maatschappij binnen te halen. Westerdok is niet voor niets aan de rand van het centrum gebouwd. De grote toegangshal, met een grand cafe en veel ramen, opent zich naar de buitenwereld. We willen graag laten zien aan iedereen wat we doen en er ook voor zorgen dat iedereen zich welkom voelt. Zo organiseerden we in de eerste maand al een filmavond voor omwonenden en bieden we werkervaringsplaatsen.

BETROKKEN EN BEVLOGEN MEDEWERKERS

“We hebben heel veel van onze mensen gevraagd”, zegt Jeroen. “Ik heb me vaak afgevraagd: trekken onze mensen dit wel? Naast hun toch al hoge werkdruk vroegen wij ze steeds weer mee te denken in allerlei werkgroepen.” Mirjam beaamt dat, en kijkt met trots terug op het proces. “We zijn het laatste jaar knetterdruk geweest. Bij alles wat we deden hebben we al onze medewerkers betrokken. Waar moet een zitje komen, waar moet een plankje hangen, echt alles. Maar we hebben enorm betrokken en bevlogen medewerkers, bevlogenheid zit in onze genen.” Jeroen vult aan: “We hebben een sfeer neergezet waarin we zaken met elkaar aanpakken en oplossen in een top of the bill gebouw.”

INNOVATIE EN BEZIELING

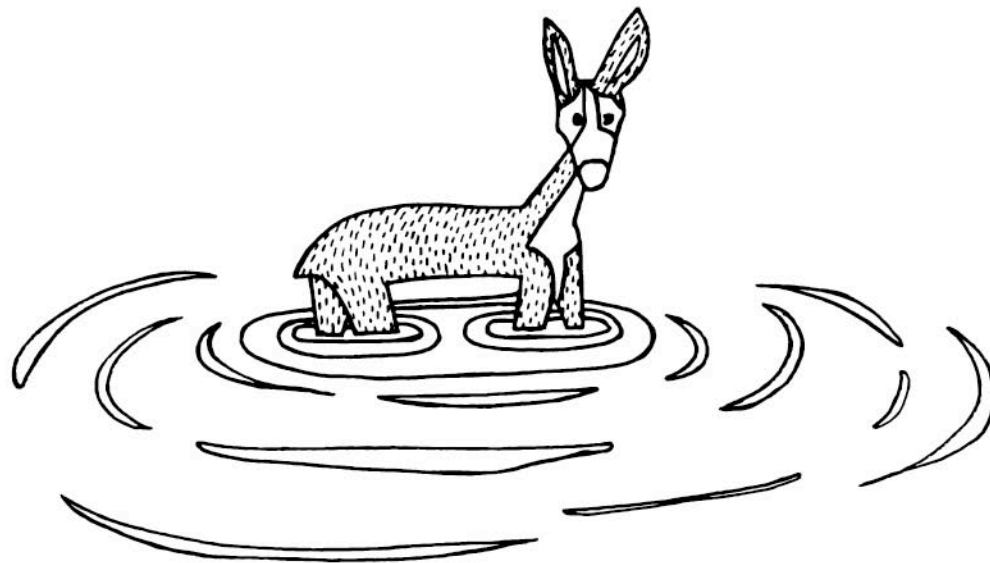
De eerste ideeën voor de bouw ontstonden al rond 2005. Er waren zeven locaties die toen al verouderd waren. "Het idee was dat het goedkoper kon, maar ook ontstond direct het plan om het grootschalig aan te pakken. Wij liepen in Almelo altijd al redelijk voorop: er was sprake van continuïteit van behandeling, we werkten al met zorgpaden en met een Assertive Community Treatment team. Innovatie zit in Almelo in de genen. Alhoewel ik liever van 'bezieling' spreek." Al in een vroeg stadium werden medewerkers en cliënten in het proces betrokken. De aftrap daarvoor vond plaats tijdens het ambitiecongres in 2010. Betrokkenheid creëren vormde een belangrijk onderdeel in het proces, maar was tegelijk één van de grootste uitdagingen. "De aandacht vasthouden, van zowel de medewerkers als van mezelf was een uitdaging. Ik dacht, dat gaat ons nooit lukken. Door het er eigenlijk niet te veel over te hebben en door het klein en behapbaar te maken, lukte ons het wel."

lief,
als je wilt dat ik je zie
Zwaai dan naar me
als je wilt dat ik je oprang
Val dan
als je thuis wilt komen
Kom.

- 3 A ACTIVITEITENRUIMTE
- A BEELDENDE THERAPIE
- A GROEPSRUIMTEN 1/5
- B MUZIEKTHERAPIE
- B PMT 1
- B PMT 2
- C KANTOREN
- D KANTOREN

- 2 A KLINIEK
- B KLINIEK
- C KANTOREN
- D KANTOREN

- 1 A KLINIEK
- B KLINIEK
- C KANTOREN
- D KANTOREN

- 0 A KLINIEK
- B KLINIEK
- C VERGADERCENTRUM
- C STILTECENTRUM
- C SOMATISCHE POLI
- C BALIE
- C UITGANG
- D RESTAURANT

Ik zou een streepje kunnen plaatsen tussen woorden
om mezelf wat meer tijd te geven of een komma misschien
zou ik dan voldoende op adem komen om alles er uit te laten
de woorden razen al jaren door en de hoofdletter is uit zicht
verdwenen als er ooit een punt voorbij komt dan zet ik em
snijd de bladzij door midden en leef verder in witregels

maandagmorgen.

Schilder het weekend over
Voeg het pad aan.

Hang gemoed te lichten aan de lijn
Verwoltkom het voorjaar met zwarte koffie
en een gedicht

Draag roze
zong dat ze zo lang mogelijk blijft
Spool de kwasten uit

INRICHTING

ER IS
OVERAL
GOED OVER
NAGEDACHT,
ER ZIT EEN
VERHAAL
ACHTER

Ellen Ros

TAFELS, BEDDEN, KAPSTOKKEN EN VERHUIZEN

“HET VOELT ALS ONS GEBOUW. ALS IK OP DE ORANJE BANK ZIT IN DE CENTRALE HAL EN IK ZIE MEDEWERKERS PRATEN EN CLIËNTEN KOFFIE DRINKEN, DAN DENK IK: ZO IS HET BEDOELD.” AAN HET WOORD IS ELLEN ROS, PROJECTCOÖRDINATOR HUISVESTING VAN HET FACILITAIR BEDRIJF VAN DE DIMENCE GROEP. SAMEN MET HAAR COLLEGA, PROJECTMEDEWERKER HUISVESTING JOJANNEKE VARKEVISSER, WAS ZIJ VERANTWOORDELIJK VOOR DE INRICHTING VAN WESTERDOK EN DE VERHUIZING VAN DE ZEVEN LOCATIES.

“Waar Ellen de contacten legde op strategisch niveau, lag mijn verantwoordelijkheid meer bij de tactische en operationele acties”, vertelt Jojanneke. Het jaar voor de oplevering en verhuizing hielden Ellen en Jojanneke zich bezig met het project Inrichting en Verhuizing. De losse inrichting van Westerdok viel binnen hun takenpakket: van tafels en bedden tot kapstokken en klokken.

ELKE MEDEWERKER IS ZORGVERLENER

Vanaf het begin was het duidelijk dat de bouw van Westerdok om veel meer ging dan de stenen alleen. "Alles wat we bouwen en wat we doen, moet waarde toevoegen", legt Arnoud uit. "Dat is ook de Planetree gedachte van waaruit we al een aantal jaren werken. In die werkwijze is elke medewerker een zorgverlener en vraagt zich af: waar ben ik verantwoordelijk voor? De medewerkers zijn de professionals en als manager bedenk je het niet meer, dat doen zij zelf. In de afgelopen jaren zijn we van acht managers terug gegaan naar twee. Er is niet actief gesnoeid, dat is zo gegroeid. Eén van de managers zei op een bepaald moment: er valt niks meer te managen." Dezelfde manier van werken en denken werd ook van de cliëntenraad verwacht. "De cliëntenraad moest ook wennen aan het samen kijken naar verbeteringen waarbij altijd de vraag gesteld wordt: wat kan je zelf doen? Niet meer de problemen benoemen, maar met oplossingen komen.

In het proces van de bouw van Westerdok werd dan ook aan medewerkers en cliënten gevraagd mee te denken in werkgroepen over de inrichting en de uitstraling van Westerdok. "Er ontstond een heel open manier van samenwerking, iedereen voelt zich eigenaar van het gebouw."

ZIN IN EEN NIEUW PAND

De samenwerking tijdens de hele projectperiode werd door beiden als heel goed ervaren. Ellen: "Door steeds goed af te stemmen met de werkgroepen, kun je samen een goed resultaat neerzetten. Met het ontwerp van de binnenhuis-architect konden we precies bepalen wat er besteld moest worden, maar er werd eerst over gesproken met teamleiders, verpleegkundigen en cliënten." Jojanneke merkte dat het project gaandeweg steeds meer begon te leven. "Er werden verhuiscoördinatoren aangesteld, die verantwoordelijk werden voor de voorbereiding van de verhuizing van hun locatie naar Westerdok. Ik merkte dat mensen het vooral leuk vonden, ze hadden zin in een nieuw pand. Er was veel toewijding en betrokkenheid en iedereen stond ervoor open om mee te denken. De projectstructuur was helder. Het was wel heel veel, maar het was ook heel duidelijk welke lijnen er waren en waar we wat moesten aftikken."

MENSEN
VONDEN HET
VOORAL LEUK,
ZE HADDEN
ZIN IN EEN
NIEUW PAND

DUURZAAM INGERICHT

Voor de inrichting van Westerdok werden bewuste en vooral duurzame keuzes gemaakt. "We hebben gekeken wat we van het bestaande meubilair konden hergebruiken", vertelt Ellen. "Daarvoor hebben we al het meubilair van oude locaties in kaart gebracht en gefotografeerd. Elke stoel, elke tafel, elke kast. Met een kleine afvaardiging bekeken we welk meubilair goed genoeg was om mee te nemen. En dan volgt de uitdaging waar je dat gaat plaatsen." In de woonkamers en de slaapkamers van de klinieken is alles nieuw. "Voor de rest van de inrichting hebben we eerst gekeken wat er vanuit de oude locaties voorhanden was", zegt Ellen. "Op een oude locatie stond in de kantine een mooie, grote tafel met stoelen. Die is door cliënten van het Dagactiviteitencentrum in Nijverdal aangepast en staat nu in de kantoorruimte. De grote houten tafels in de centrale hal zijn ook door cliënten van het DAC gemaakt." Ook leveranciers kregen van Dimence de opdracht om op zoek te gaan naar meubels die een nieuw leven konden krijgen in Westerdok. Zoals de tweedehands stoelen, die wit zijn gespoten en nu erg goed passen in de centrale hal.

DE LAATSTE LOODJES

Op 19 december werd Westerdok opgeleverd en de verhuizing stond gepland op 2 maart. Het gebouw van 10.000 m² moest in acht weken ingericht worden en klaar zijn voor gebruik. Dat was een spannende periode. "De verhuizing was in eerste instantie op 1 april gepland", zegt Ellen. "Het was wel even schrikken toen dit een maand vervroegd werd. Ook bleek bij de oplevering dat een deel van de vloeren niet goed genoeg was. Daar moest alsnog een gietvloer in. En het gedeelte waar stichting Transfore gehuisvest zou worden, kon pas in februari opgeleverd worden. Tijdens het inrichten waren er daardoor nog bouwvakkers aan het werk. Tevens waren er in die periode allerlei activiteiten voor medewerkers en andere partijen, om alvast kennis te maken met het gebouw. Het was een uitdaging om alles op tijd voor elkaar te krijgen, maar door een heldere en strakke planning lukte het gewoon!"

"HET GEBOUW IS NIET MEER VAN ONS"

Ellen en Joanneke kijken terug op een bijzonder, uitdagend en succesvol project. "Wij hoefden geen weerstanden te overwinnen", blikt Ellen terug. "Alles is heel uitvoerig met hulpverleners, teams en cliënten besproken. Er is overal goed over nagedacht, er zit een verhaal achter. Dat is heel sterk en iedereen maakt zich er hard voor om de visie overeind te houden." Joanneke vult aan: "Ik hoor eigenlijk niemand klagen en de opmerkingen die worden gemaakt, zijn gegrond en worden zo goed mogelijk opgelost." Afscheid nemen van Westerdok en het verhuisproject kostte Joanneke wel wat moeite. "Tijdens de inrichtingsperiode zaten we altijd achter de balie in de centrale hal", vertelt ze. "Heel overzichtelijk en we waren voor iedereen vindbaar. En toen was het 2 maart en moesten wij afstand doen van onze 'troon'. De dag na de verhuizing greep het me wel even aan. Hier hebben we maandenlang aan gewerkt en daaraan komt nu een eind. Het gebouw is niet meer van ons."

over sehommels, maar mijn kont is altijd te dik
ëeht waar, ik pas vast niet tussen de touwen
glijbanen, zelfde verhaal
dan zit ik halverwege klem
in het zandbakhuisje stoot ik mijn kop
mijn voeten zijn te groot voor de loopblokken,
de touwen trouwens ook te kort,
de stelten zijn niks meer aan
vliegen, dat gaat eeht altijd goed!

nee, laat maar

DIMENCE GROEP

Psychische problemen, een kwart van de Nederlanders krijgt er in zijn of haar leven mee te maken. In Oost-Nederland kunnen mensen met psychische problemen terecht bij de Dimence Groep. De Dimence Groep bestaat uit een aantal zelfstandige stichtingen. Elke stichting biedt een uniek onderscheidend zorgaanbod gericht op een specifieke doelgroep. Door samen te werken, kennis te delen en krachten te bundelen vormt het geheel meer dan de som der delen. Daardoor kan de Dimence Groep cliënten, patiënten en ketenpartners optimaal van dienst zijn.

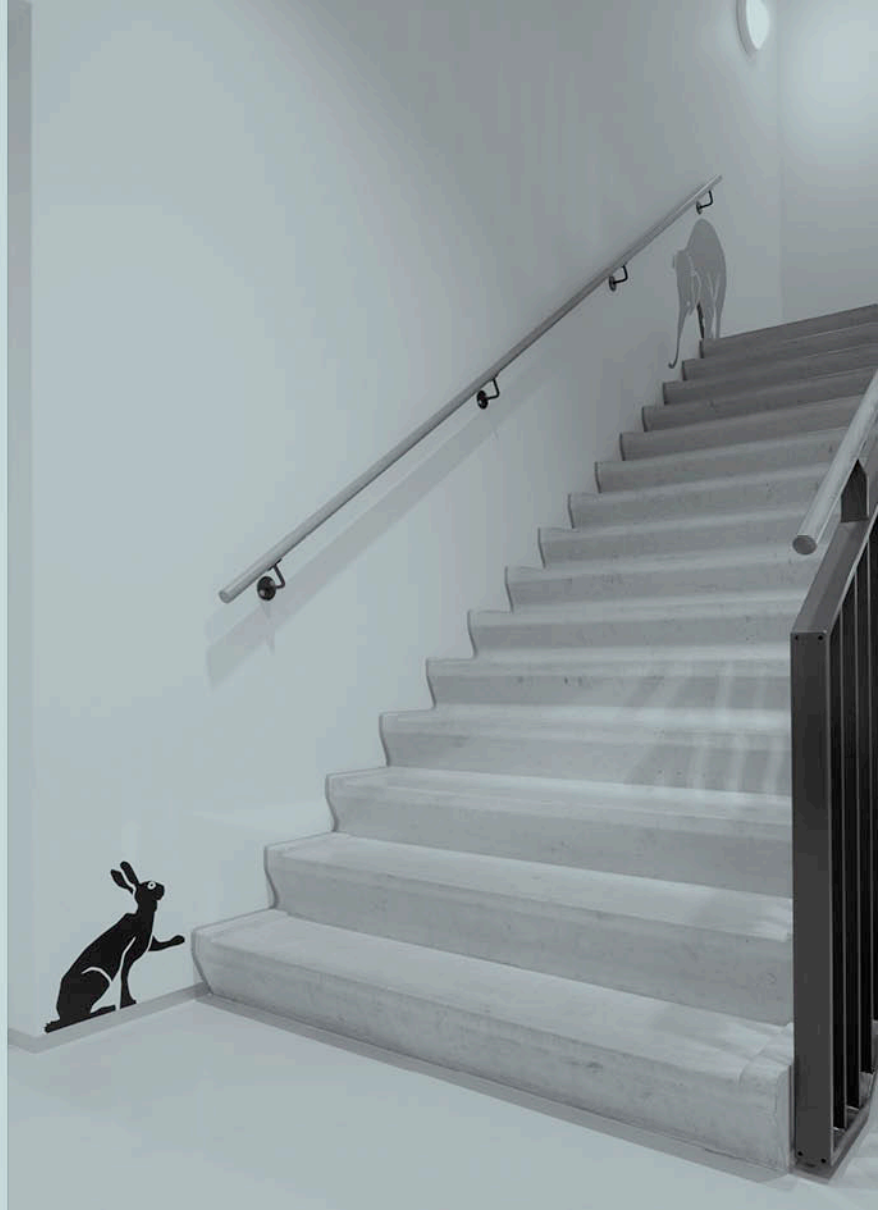
“We geloven in de kracht van mensen om zich te ontwikkelen, we helpen ze daarbij en bieden perspectief. We werken veilig, gastvrij en resultaatgericht.”

In Westerdok hebben vier stichtingen van de Dimence Groep zich gehuisvest. Stichting Mindfit helpt mensen bij het voorkomen en behandelen van psychische problemen en het verbeteren van de psychische conditie. Stichting Jeugd ggz ondersteunt kinderen en jongeren met psychiatrische problemen en hun omgeving. Bij stichting Dimence kunnen volwassenen en ouderen terecht voor specialistische geestelijke gezondheidszorg, zowel ambulante als klinisch. Stichting Transfore biedt forensische psychiatrie en behandelt mensen met psychiatrische problematiek, die grensoverschrijdend (delict)gedrag hebben vertoond of dreigen te vertonen.

EEN NORMAAL GEBOUW

En het resultaat mag er zijn. Er staat nu een robuust en duurzaam gebouw, in het hart van Almelo met een gastvrije uitstraling. "De ambitie was om Westerdok zo normaal mogelijk te maken", zegt Arnoud. "Soms kom je in een gebouw waar netten hangen bij de trappen voor de veiligheid. Het tegenovergestelde gebeurt dan, je krijgt direct het gevoel: hier is het onveilig. Dat wilden wij niet. In Westerdok is een binnentuin met vijver. We wilden daar geen net over spannen of een hek omheen zetten. Net onder het wateroppervlak is een hekwerk geplaatst, je zou daar over het water kunnen lopen. Je ziet het niet en toch is het veilig." De hoteluitstraling van Westerdok is doorgevoerd tot in de Psychiatrisch Intensive Care Unit (PICU), waar de Extra Beveiligde Kamers (EBK) zijn gevestigd. Het streven van Dimence is dat een patiënt in een periode waarin een extra veilige omgeving noodzakelijk is, toch in een zo normaal mogelijke ruimte opgevangen en behandeld wordt. "Eén van de eisen voor zulke ruimtes is een stevige, roestvrijstalen toilet. Als we mensen uit de zorg rondleiden, wordt vaak gevraagd waarom er geen roestvrijstalen pot staat. Toch is hij echt van roestvrijstaal, maar door de speciale coating lijkt het een gewoon toilet. Dat zijn de kleine dingen die zo'n ruimte een heel andere uitstraling geven." Arnoud omschrijft Westerdok als een 'psychiatrisch ziekenhuis van de beleving'. "De uitstraling heeft iets aards, iets basics. Het gesprek en de ontmoeting staan centraal in het gebouw. De illustraties dragen daaraan bij, die vind ik heel goed gelukt. Het gebouw nodigt uit om in gesprek te gaan."

ILLUSTRATOREN

Elske Berndes www.pinterest.com/elskeberndes
pag. 16, 34, 45, 90, 118, 148, 156,
160, 179, 186, 202, 208, 260, 270

Coert de Boe www.boeontwerp.nl
pag. 29, 41, 46, 103, 129, 145, 150, 183,
188, 214, 240, 246, 259, 264, 284, 288

Caroline Cracco www.cracco.nl
pag. 36, 59, 73, 89, 128, 146, 159, 176,
205, 207, 212, 234, 237, 267, 268, 273

Heidi Koren www.heidikoren.nl
pag. 17, 31, 35, 44, 46, 61, 84, 91, 98, 104,
119, 130, 136, 147, 149, 157, 161, 178, 187,
203, 206, 241, 261, 269, 271, 290, 295

Ingeborg Panjer www.ingvorm.nl
pag. 20, 33, 42, 69, 71, 100, 117, 135, 175,
199, 217, 230, 243, 263, 265, 266, 296

Annemiek Pruijt www.annemiekpruijt.nl
pag. 13, 19, 63, 93, 121, 123, 133,
162, 219, 274, 287

Anja Tubben www.anjatubben.nl
pag. 1,2,3,4,5,6,7, 14, 30, 61, 80, 97,
98, 152, 173, 185, 201, 220, 233, 256

Abbeelding omslag: Annemiek Pruijt, titel: Metamorphosis II
Gedicht omslag: Heidi Koren

COLOFON

Eindredactie: Myrte Sival
Tekst: Trea ten Kate
www.tenkatecommunicatie.nl
Fotografie: Vincent Nijhof
www.studiosplitsecond.nl
Ontwerp: Eloi Koster
www.eloikoster.nl
Druk: NPN drukkers
www.npndrukkers.nl
Speciale dank aan: Arnoud Jansen
Ton Hardick
Tine Groen

1e druk
Oplage: 1250 ex.

Dimence © 2015

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Deze uitgave werd mogelijk gemaakt door:

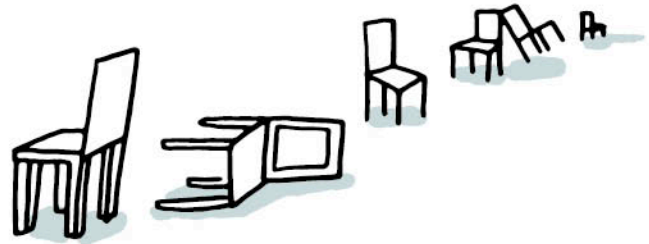
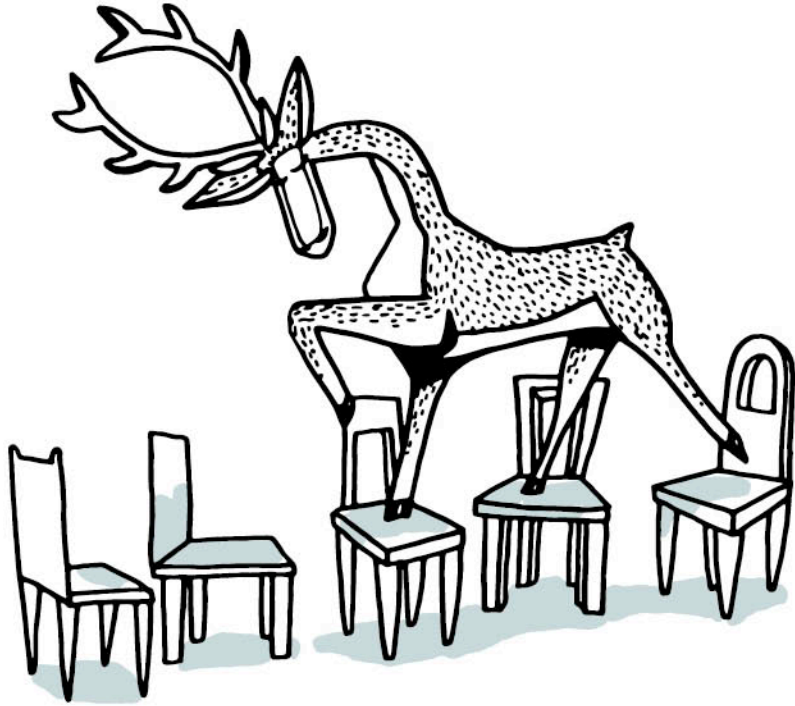
Goossen Te Pas Bouw

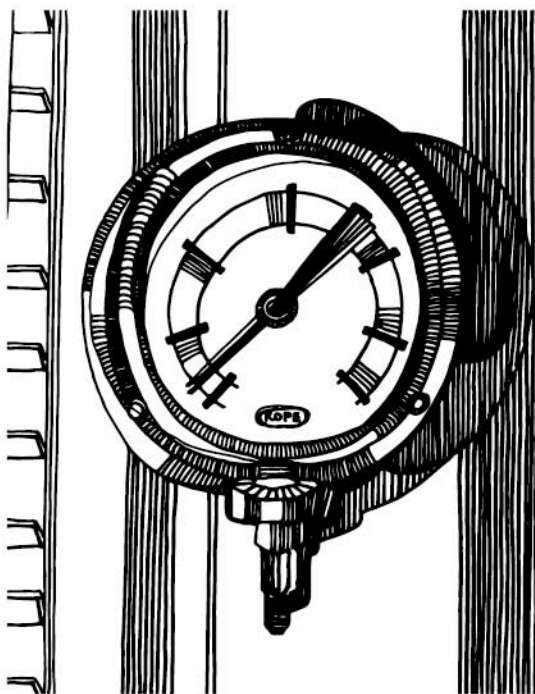

S T U D I O
G R O E N +
S C H I L D

Het is de dag ervoor
waar ik het meest van houd.
De dag van klokkijken, aftellen,
ijsberen, schouders ophalen,
STIL proberen te ZITTEN uit het
raam staren EN in de loopss
van de VOORBIJGANGERS trachten te
lezen wat ONS te wachten staat.

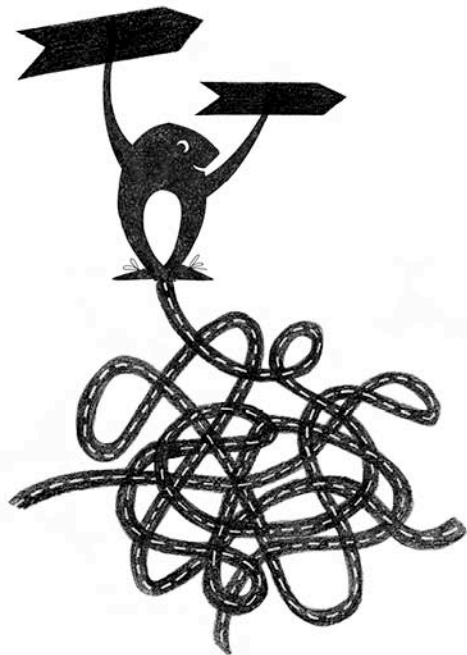

Er was precies één wereld
wakker geworden die
ochtend

de rest

sleiep kennelijk uit.

WESTERDOK
SAMEN BOUWEN AAN ZORG

WESTERDOK

Mwat,

Ik bedenk jou

Teken jou in nachte lijnen.

Laat jou zutten op mijn blad

Ja weet ik nu wel waarheen en waarvan
staan. Waar naartoe en wat
dan nog?

Ik knip wegen uit de. Leg ze onder
jou papier. Kijk staar weg jou
slachter nog van nacht
met het topje van mijn vinger
en wacht

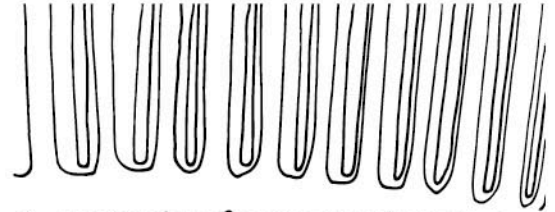
Het is pas als jij niet weggelopen
bent, dat ik jij in jou herken

Ik bedenk jou.

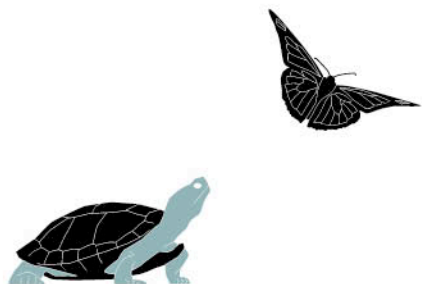
Leg mijn hoofd vast

in jouw schoot en wacht

Tot jij me voor zult lezen
van de dingen
die ik zelf niet heb bedacht.

als donker slechts wordt verdreven door licht
zoals droogte door vocht en kou
door warmte, dan toch ook eenzaamheid
door aanwezigheid en haat door liefde?

VASTGOED

HET IS HET EERSTE
PROJECT IN DE ZORG
IN NEDERLAND MET
ZO'N HOGE AMBITIE
OP HET GEBIED VAN
DUURZAAMHEID
DOOR FLEXIBILITEIT

René Siebring

DUURZAAM,
FLEXIBEL EN
WAARDEVAST
BOUWEN

VOORDAT IN ALMELO DE EERSTE PAAL GESLAGEN WERD EN DE EERSTE STEEN GELEGD, WAS ER AL EEN LANGE WEG AFGELEGD. "OP HET MOMENT DAT ER DAADWERKELIJK GEBOUWD WERD AAN WESTERDOK, WAS HET ALSOF DE TREIN GING RIJDEN. MAAR DIE TREIN EN DE RAILS HEBBEN WE IN DE JAREN DAARVOOR AL GEBOUWD", ZEGT RENÉ SIEBRING VAN DRAAIJER+PARTNERS.

René Siebring stuurde de casco bouw en de realisatie van de vaste inrichting aan en Erik Huissen van bureau Vastgoed vervulde vanuit de Dimence Groep de rol van opdrachtgever. Marc van Rooij van de Dimence Groep was verantwoordelijk

voor de vertaling van het programma van eisen tot het ontwerp van de vaste inrichting, dit in nauwe samenspraak met de gebruiker en de interieurarchitect. Ze vertellen over het proces dat voorafging aan de eerste steenlegging.

VAN IDEE TOT GEBOUW

Erik blikt terug op het verleden, nog voordat René en Marc betrokken waren bij het proces. “Bij Dimence en haar voorgangers ontstonden de eerste plannen al 20 jaar geleden. In Almelo waren zeven locaties en er werden veel patiënten thuis begeleid. Het idee ontstond om die locaties samen te voegen tot één nieuwe locatie, waar een combinatie van ambulante en klinische zorg en behandeling mogelijk moest zijn.” draaijer+partners is een organisatie die bedrijven en organisaties begeleidt rondom huisvesting in de breedste zin van het woord. In 2004 werd René aangesteld als extern projectmanager voor Westerdok.

René: “Grote nieuwbouwprojecten duren jaren en het is vaak niet de corebusiness van een bedrijf of organisatie. Met collega’s begeleidde ik het inhoudelijke deel van de totstandkoming van Westerdok. Om te beginnen zijn we met Dimence op zoek gegaan naar een geschikte locatie. Het was direct al duidelijk dat het geen parkachtige locatie buiten de stad moest zijn, maar juist in het centrum. Almelo was bezig met het ontwikkelen van een centrumplan en er waren mooie locaties in het centrum beschikbaar.” Erik vervulde namens

EEN GEBOUW
VAN 10.000 M² IS
NOG NIET EERDER
GEREALISEERD
DOOR DE DIMENCE
GROEP, DAARDOOR
ZATEN ER VEEL
KIKKERS IN DE
KRUIWAGEN

Erik Huissen

de raad van bestuur de rol van opdrachtgever. "In die rol hield ik zicht op het afbreukrisico; constant kijken waar het fout kan gaan en waar de risico's zitten. Westerdok is een groot project en je houdt dat beheersbaar door goede afspraken te maken en contracten af te sluiten." Erik heeft meer bouwprojecten voor de Dimence Groep begeleid, maar een gebouw van 10.000 m² was nog niet eerder gerealiseerd. "Daardoor zaten er veel kikkers in de kruiwagen", aldus Erik. Marc vervulde hierbij de rol van verbinder tussen de gebruikers, de bouwer en de interieurarchitect. "Dimence koos er voor veel mensen uit het primaire zorgproces te laten meedenken in de totstandkoming van de ontwerpen. Dat verbetert de kwaliteit en zorgt voor veel draagvlak, maar vraagt ook regie op planning en flexibiliteit. De wensen en suggesties uit de ontwerpteams werden besproken in de wekelijkse afstemming met Erik en René met de vraag of deze in het ontwerp inpasbaar waren, ook in termen van proces, geld en risico's.

Daarnaast kende ik de harde deadlines van de bouw en de beslismomenten en kon deze tijdig inbrengen bij Dimence. Ik navigeerde hiermee continu tussen twee culturen; de bouw en de zorg. Mijn rol lag in het verbinden van deze twee totaal verschillende werelden, wat een prachtige klus was." Erik vervolgt: "Het houden van de lead is wel eens lastig geweest, dat maakte het soms wel spannend. In zo'n project is het cruciaal dat je verschillende deadlines haalt. Haal je die niet, dan heb je kans dat het helemaal niet doorgaat. Maar toch kwamen we er altijd uit, door vertrouwen in elkaar, respect en een flexibele houding."

Marc herinnert zich nog het gesprek over de vaststelling van het voorlopig ontwerp met Arnoud Jansen: "Arnoud bracht in: 'we willen nog graag een PICU op de gesloten afdeling'. Het gebouw was echter al volledig ingevuld. De impact op het ontwerp was substantieel. Toen kreeg ik het wel even warm. Maar ook hierbij toonden alle partijen hun wil om dit toch weer voor elkaar te krijgen. En dat is gelukt."

DUURZAAM, FLEXIBEL EN WAARDEVAST

Er moest een flexibel gebouw komen; een gebouw dat bij veranderingen ook voor heel andere doeleinden geschikt is. "Dat leverde wel eens discussies op", vertelt Erik. "We hebben er daarom bewust voor gekozen om in de eerste fase alleen met de buitenkant bezig te gaan. Daarna kwam de inbouw en het interieur kwam als laatste aan bod." René vult aan: "Het casco is flexibel, het is bijvoorbeeld mogelijk om op de begane grond winkels te situeren met appartementen voor ouderen erboven. Het is het eerste project in de zorg in Nederland met zo'n hoge ambitie op het gebied van flexibiliteit." Om goed te kunnen inspelen op een variabele markt vraag is Westerdok dusdanig ontwikkeld dat het is op te splitsen in vier gebouwdelen, terwijl het ook als een geheel te gebruiken is. Erik: "Op die manier kan het gebouw op meer manieren worden ingezet. Dat verlaagt het risicoprofiel en verlengt de potentiële levensduur. Het is zo gebouwd dat er extra trappenhuisen of liften in gebouwd kunnen worden. Op elke 1.80 meter kan een binnenwand geplaatst worden voor

IK NAVIGEERDE CONTINU TUSSEN TWEE CULTUREN; DE BOUW EN DE ZORG

Marc van Rooij

een andere indeling. Het gebouw is flexibel, maar de inbouw en inrichting zijn afgestemd op de zorg, zodat de huidige gebruikers zo goed mogelijke zorg kunnen leveren." Het gebouw moest niet alleen flexibel worden, ook duurzaam was één van de eisen. René: "Er is ledverlichting, een lucht-warmtepomp en de schil van het gebouw – vloeren, muren, dak – is goed geïsoleerd, meer dan volgens de huidige richtlijnen noodzakelijk is. De vraag is vaak: wat kost het om zo te bouwen? De uitvoerende partijen waren er verbaasd over dat het bouwen van een flexibel en duurzaam gebouw nauwelijks extra kosten met zich meebrengt.

Als de levensduur van Westerdok ten einde is, kan het deels of geheel worden gebruikt voor andere doeleinden, of kan het zonder verspilling van hoogwaardige grondstoffen worden gedemonteerd en kan de grond voor iets anders worden gebruikt. René: "Zo zijn leefbaarheid en duurzaamheid, korte termijn en lange termijn, bezit en gebruik, heden en toekomst op een nieuwe manier verweven in een project dat als inspirerend voorbeeld geldt. En het bijzondere is: als je door het gebouw loopt, heb je juist het gevoel dat Westerdok speciaal voor de geestelijke gezondheidszorg gebouwd is!"

VOORWOORD

Er verandert veel in de zorg. Soberheid kan voor de hand liggen. Westerdok lijkt het tegendeel. Je komt binnen en bent verrast door de ruimte, het licht en het groen. De grote toegangshal, met een grand café en veel ramen, opent zich naar de buitenwereld. Een groene wand, verrassend meubilair; het weerspiegelt allemaal de zorg die hier geboden wordt. Wat beweegt een ggz-organisatie om zoveel aandacht te besteden aan een gebouw? Het antwoord is dat we geloven in de ggz van de toekomst: mensgerichte zorg en een gezonde organisatie in een helende omgeving.

Wij pretenderen niet de toekomst te kunnen voorspellen. Genoeg voorbeelden uit het verleden bewijzen dat het voorspellen van de toekomst lastig is: "Iedereen die een energiebron verwacht uit de transformatie van het atoom bouwt luchtkastelen," zei Lord Rutherford, de vader van de atoomfysica. En Ken Olsen, president van Digital Equipment meende nog in 1977: "Er is geen enkele reden voor een privé persoon om een computer in huis te hebben." De onderwijzer van Albert Einstein zei tegen de vader van Einstein: "Het maakt niet uit wat hij doet, hij zal nooit iets presteren."

Er is een boothuis.
Ik neurie, dobber en
zachtjes dansen voor
dat jij de peddels
Er is een boothuis.

wij weten nog niet waar.
bedaar wil ik fluisteren,
het raam, weten
hebt verdronken.
wij weten nog niet waar.

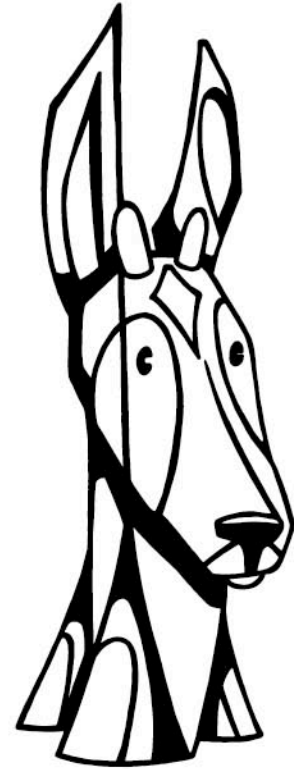

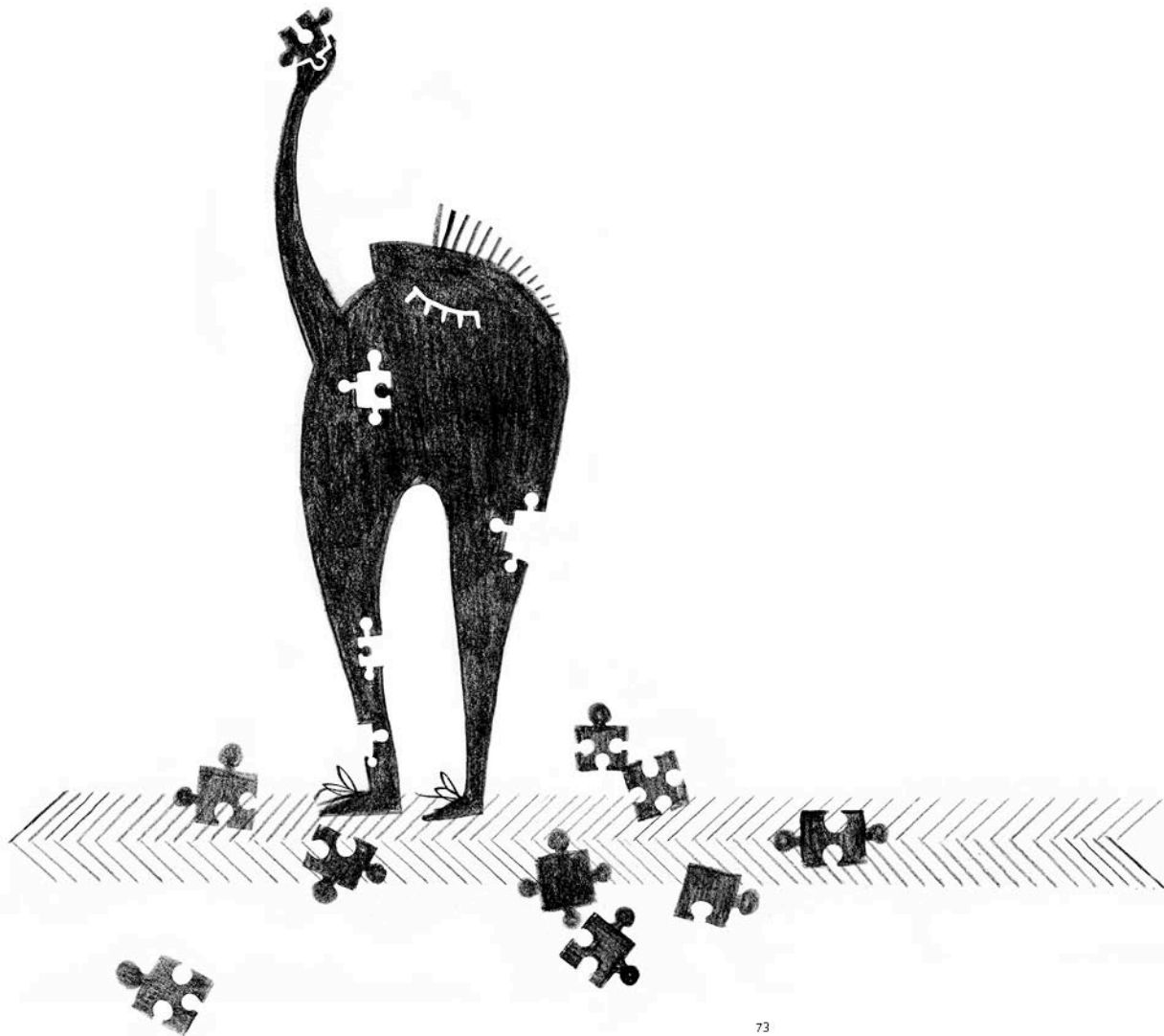
Opgave

Soms ben ik wel een klein beetje verslagen
als, toen mijn vader met mijn knikkers
de herten van het veldje schoot

Mijn eerste katapult maakte ik van de dikke elastieken
die ik jatte van zijn fietsstuur
Ik mikte vanachter de bosjes op zijn loszittende spaak

De door tipp-ex dichtgeplakte brieven heb ik nog
Altijd is alles aan mijzelf gericht De rest ben ik vergeten
Niets uit mijn Leven is autobiografisch.

PLANETREE

WIJ ZIJN ERIN
GESLAAGD
HET GEBOUW
EEN UITSTRALING
TE GEVEN
WAARIN JE JE
WELKOM VOELT

EEN PRETTIGE
OMGEVING
VOOR PATIËNTEN,
MEDEWERKERS
EN BEZOEKERS

TERWIJL WESTERDOK STEEN VOOR STEEN GEBOUWD WERD,
WERD OOK LAAG VOOR LAAG EEN FILOSOFIE UITGEROLD DIE IN HET
NIEUWE GEBOUW VOLLEDIG TOT BLOEI KAN KOMEN: PLANETREE.
DE ZORGFILOSOFIE VAN PLANETREE LEUNT OP DRIE PIJLERS: BETERE
ZORG, EEN HELENDE OMGEVING EN EEN GEZONDE ORGANISATIE.
IN WESTERDOK KOMT DIT ALLEMAAL SAMEN.

Ook de toekomst van de ggz is lastig te voorspellen. Tien jaar geleden zag de geestelijke gezondheidszorg er heel anders uit dan nu. Zo kenden we de basis ggz nog niet in haar huidige vorm. Ambulantisering stond nog in de kinderschoenen. Separeercellen werden nog regelmatig gebruikt. Toch zijn we samen met patiënten, medewerkers, bouwers, projectontwikkelaars en (binnenhuis) architecten in staat geweest een gebouw neer te zetten dat past bij het huidige en toekomstige ggz-landschap. Westerdok is flexibel, conceptueel en tijdloos en ondersteunt daardoor onze manier van werken van gisteren, vandaag en overmorgen.

In dit boek lees je hoe betrokkenen het proces, van eerste schets tot ingericht pand, hebben beleefd. Ik ben trots op alle mensen die samen hard hebben gewerkt om in Almelo de ggz van de toekomst te realiseren: Westerdok, een gebouw vol innovaties en flexibel in haar vorm. Een gebouw waar met behulp van high tech oplossingen de beste zorg wordt verleend met passie en bezieling. En een gebouw waar iedereen zich welkom voelt, medewerker en patiënt!

ERNST KLUNDER

Voorzitter raad van bestuur stichting Dimence Groep

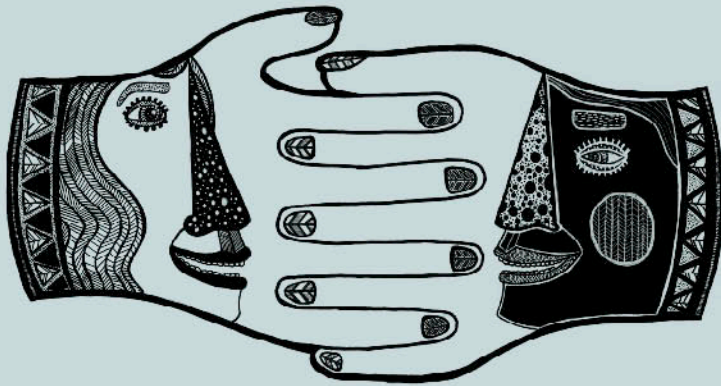

Marjolein Groot Wesseldijk – Vaags nam in de afgelopen jaren een coördinerende rol op zich in het uitrollen van Planetree. Ook fungeerde ze als schakel tussen de medewerkers, patiënten en de bouwers. “Ik dacht mee over de aanpak en hoe we de medewerkers en patiënten erbij konden betrekken. Mijn taak was vooral het ophalen van input en dit vertalen naar het gebouw.”

“MAAR ZO WERKEN WE TOCH AL?”

“Planetree is een mensgerichte zorgvisie die draait om de hele mens en organisatie”, legt Marjolein uit. “Het gaat niet alleen over de behandelaren. Ook de medewerkers die het gebouw schoonmaken, de secretaresses, iedereen draagt bij aan een goede omgeving voor de patiënt.” Directie en management waren er al vrij snel van overtuigd dat Planetree de visie moest worden voor Westerdok, maar niet iedereen was direct overtuigd. “De reactie was vaak: maar zo werken we toch al?”, vertelt Marjolein. “We legden er de nadruk op dat het in wezen niets nieuws is. Iedereen heeft al die mindset, anders ga je niet in de zorg werken. Maar Planetree maakt medewerkers zich daarvan bewust door opnieuw dingen uit te lichten, die iedereen al doet. Met Planetree ben je continu bezig om de zorg en de organisatie te verbeteren.”

PERSOONLIJKE ZORG

Dimence stond de afgelopen jaren voor grote veranderingen. Marjolein noemt dan ook als grootste uitdaging dat alle medewerkers én patiënten moesten worden geïnformeerd over én betrokken worden bij Planetree, in een tijd waarin iedereen al veel aan zijn hoofd had. Toch volgde iedere medewerker een Planetree training en zijn ambassadeurs aangesteld per team. "De nadruk lag erop om dat samen te doen. Collega's en patiënten omarmden deze manier van werken en al snel kwam er een omslag. De ambassadeurs speelden daar een belangrijke rol in." Marjolein vertelt dat er vanaf dat moment mooie initiatieven ontstonden, die door medewerkers en patiënten bedacht en uitgevoerd werden. "Vanuit de gedachte dat een gezonde leefstijl belangrijk is, staat er nu standaard een goedgevulde fruitschaal op de deeltijdgroep. Een medewerker biedt Tai Chi lessen aan. En een andere medewerker merkte dat sommige patiënten best meer willen bewegen, maar niet alleen en hij bracht die patiënten met elkaar in contact. Planetree bestaat vaak uit deze kleine initiatieven die de zorg net wat persoonlijker maken."

WELKOM

In Westerdok straalt het hele gebouw de Planetree filosofie uit, door de architectuur, het interieur en de moderne technieken. Marjolein noemt daarbij specifiek de daglichttoetreding, de wand met groene planten en de illustraties en gedichten. "Het gebouw draagt bij aan de 'helende omgeving' zoals dat in de Planetree filosofie staat omschreven", zegt Marjolein. "Alhoewel ik liever spreek van gewoon een heel prettige omgeving voor patiënten, bezoekers en medewerkers." De centrale hal is dan ook niet voor niets het favoriete stukje Westerdok van Marjolein. "Er is een grand café, het is licht, groot en toch overzichtelijk. Wij zijn erin geslaagd het gebouw een uitstraling te geven waarin je welkom voelt. Dat is de sfeer die wij wilden creëren en die voel je in de centrale hal."

Wij kunnen nooit begroepen
waar de tijd voor reiken
en vergaten, of te laten
reunieren de zinnen aanstraffen
(om veranderen in spinnen
waartoe twee ons vinkelpotje)
we gisden tramen op de nacht
en vink-stag-sproefen
te nacht uit

MODERNE TECHNIEKEN

In Westerdok zijn moderne technieken beschikbaar, wat ook een aspect is van Planetree. Het nieuwe werken is daar een onderdeel van. "Nu wordt er nog wel eens de vraag gesteld of er wel voldoende werkplekken zijn", zegt Marjolein. "Maar ik denk dat het binnen vijf jaar steeds meer standaard is om bijvoorbeeld thuis je werkdag te beginnen via skype of andere digitale middelen. Ook voor online behandelingen hoef je als medewerker niet op een vaste werkplek te zitten. De patiënt krijgt meer mogelijkheden om zelf behandelingen in te plannen en er zijn meer avondenopenstellingen. Er worden verschillende technologieën ingezet die naar eigen keus gebruikt kunnen worden om medewerkers en patiënten meer regie te geven."

VISITEKAARTJE VAN PLANETREE

Marjolein noemt Westerdok het visitekaartje van Planetree, om eraan toe te voegen dat dit niet actief uitgedragen wordt. "Mensen hoeven dat wat wij doen en uitstralen niet te herkennen als Planetree, maar we streven er wel naar dat ze de effecten van deze filosofie voelen. Volgens mij is dat in Westerdok gelukt en dat is iets wat we vooral samen hebben gedaan."

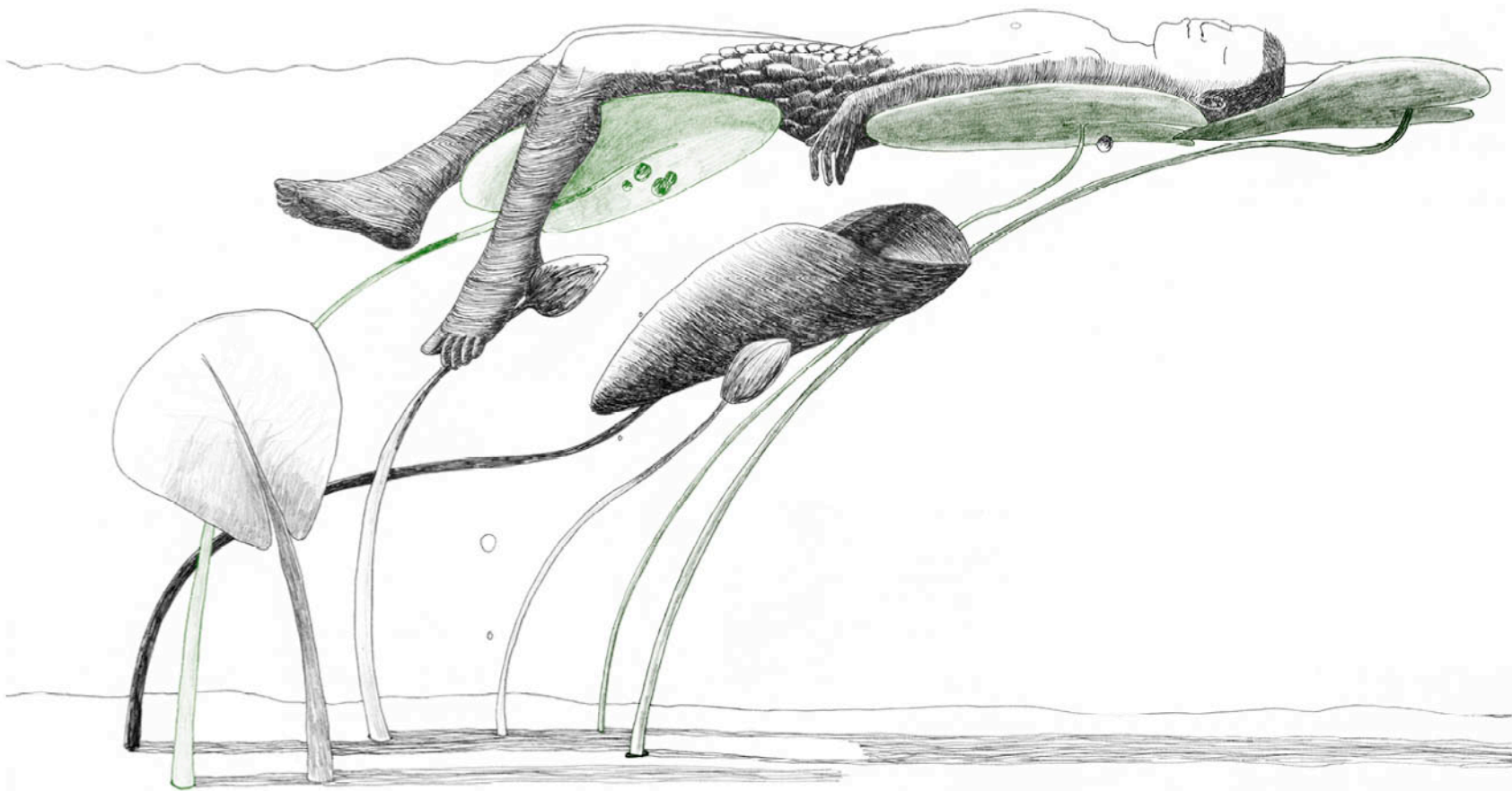

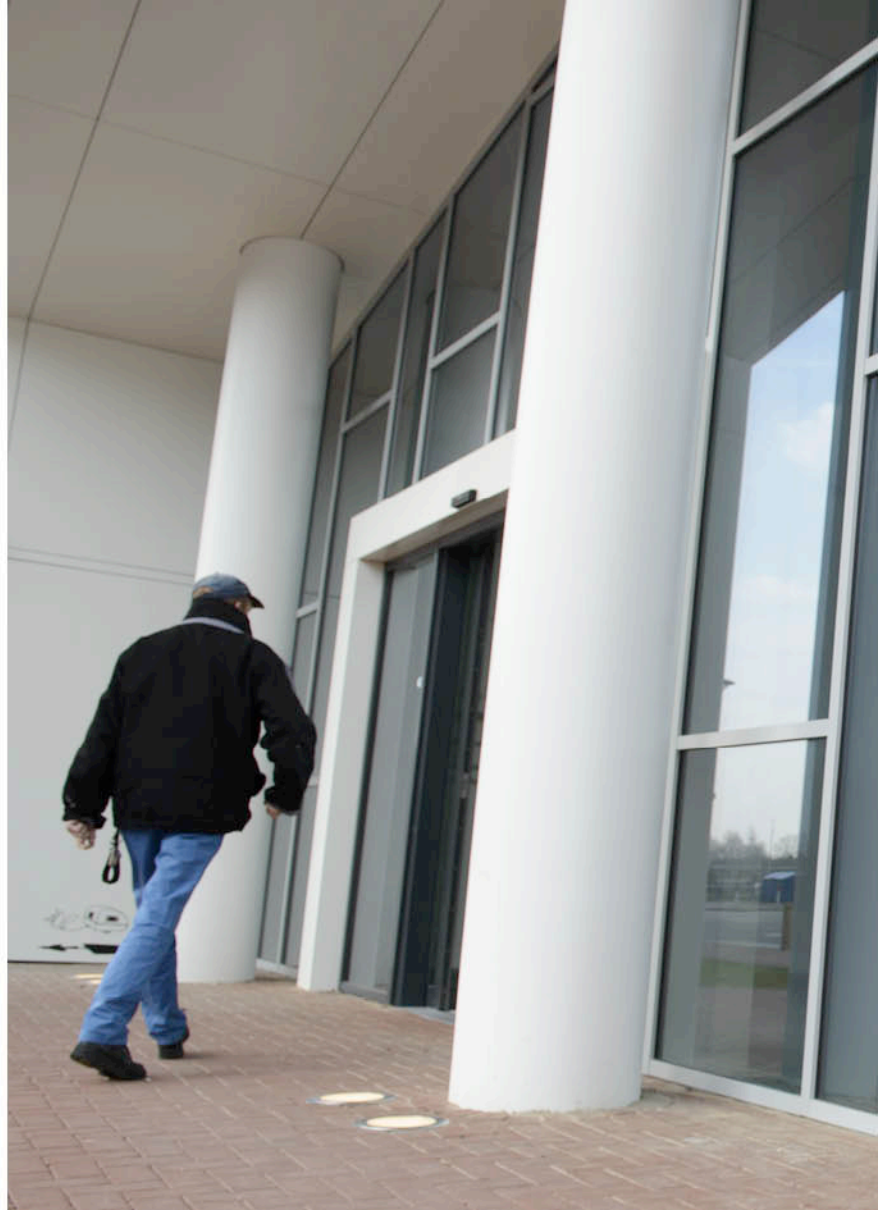
Kom nu Gloorfol.

Ik fluit op mijn vingers Roef
naar hem vanuit mijn dakraam
Ik heb zo lang gewacht.

Nu ben ik er klaar voor
mijn kaplaarsen gogelen
mijn regenjas tikt me getuldig
met haar mouw tegen het deurkozijn

Ik wil te geur van nat mos opsmuiven
plassen stampen, mijn boot-huis
tekeer zien paan en regentruypels
nikken van het raam.

DE MOED OM
TE CREËREN
3 oktober 2019
burgemeester
Jan Hermans Vondelf

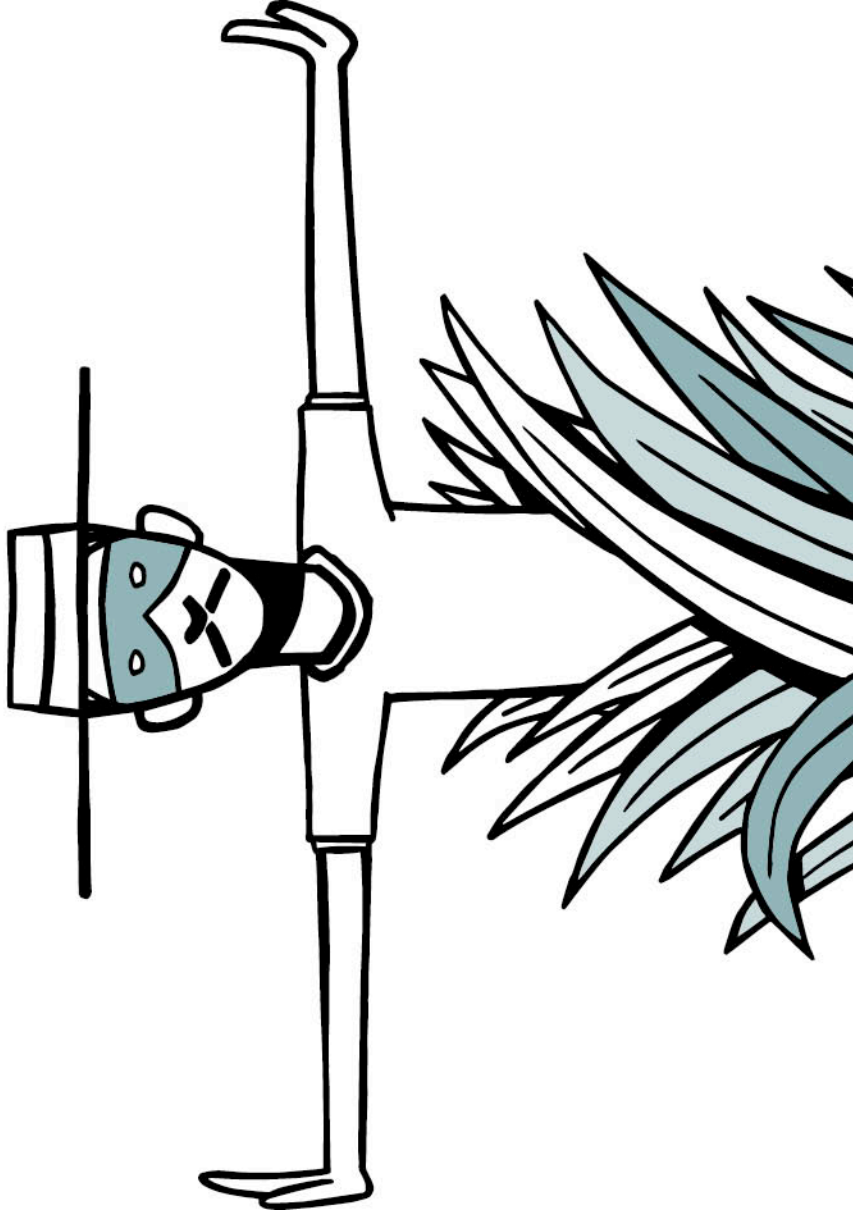

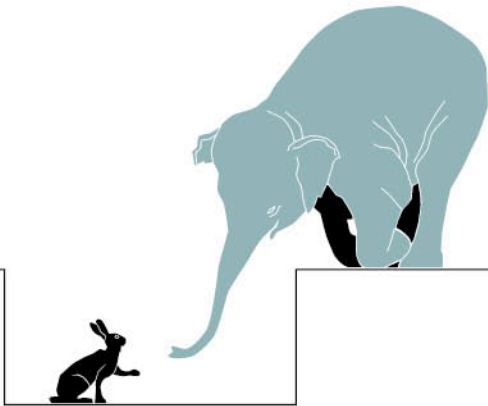
WESTERDOK

Het is
de dag
ervóór
waar ik
het meest
van houd.
De dag van
Klakkiken,
spellen,
USBEREN,
schouders
ophalen,
STIL proberen
te zitten
met het
naam staren
EN in de
loopjes vande
VOORUANGERS
trachten te
lezen wat
ONS te
wachten
stadi.

Dimec
Lond
Mindit
TRANSFORE
DIMEC GROEP
INTEND

over hoe iets je kan raken zonder
dat je weet wat het is en

je het verliest
zonder dat je het ooit hebt gehad en

alles soms verkeerd is
terwijl eigenlijk goed en

de boter van je mes glijdt
op je bord ligt en

smelt tot een glanzend plasje
dat je nooit meer uitsmeren kunt

ARCHITECT

HET GEBOUW
HEEFT MIJN
HULP NIET MEER
NODIG, HET KAN
ZICHZELF REDDEN

Daan Josee

VAN EEN LEEG
OMHULSEL
NAAR EEN
GEBOUW MET
KARAKTER

ARCHITECT DAAN JOSEE VAN ARCHITECTEN- EN INGENIEURSBUREAU KRISTINSSON KREEG DE OPDRACHT EEN GEBOUW TE ONTWERPEN ZONDER KENMERKENDE EIGENSCHAPPEN: GEEN KANTOOR, GEEN ZORGGEBOUW, GEEN APPARTEMENTENCOMPLEX. "DAT WAS EIGENLIJK EEN GEKKE VRAAG", ZEGT DAAN. "WE MOESTEN 'ANONIEM' BOUWEN EN DAT WAS TEGENSTRIJDIG MET DE HELENDE OMGEVING DIE HET MOEST WORDEN."

In de ontwerpen van Kristinsson vormen bouwfysische, zintuiglijke en biofysische aspecten de uitgangspunten. Het gaat daarbij om zaken als temperatuur, de vorm en structuur van de ruimte en voldoende licht in de juiste kleur. "Wij verwerken de zintuiglijke aspecten van de mens in onze gebouwen en dat sloot aan bij de Planetree filosofie van Dimence, waarbij de helende omgeving centraal staat." Het stoere ontwerp van Daan Josee pronkt inmiddels in het Westerdokgebied in het centrum van Almelo.

AVONTUURLIJK PROCES

Het loskoppelen van de opdracht voor het ontwerp van het casco en het interieur was een bewuste keuze van Dimence. "Wij moesten een gebouw ontwerpen voor elke denkbare functie", zegt Daan. "Dat hebben we gedaan door bijvoorbeeld de plaats, vorm en afmetingen van de ramen heel bewust te kiezen. Het gebouw kan later eenvoudig veranderd worden in bijvoorbeeld een appartementencomplex. Ook moest het gebouw in delen kunnen worden gesplitst, voor eventuele verhuur. Dat was een belangrijke aanleiding om te kiezen voor de H-vorm. Het gebouw is per verdieping te splitsen of per 'poot' van de H. In kantoren komt deze bouwwijze vaker voor, maar voor zover mij bekend is dit in de zorg niet eerder gebeurd. In de zorg wordt toch vaak een maatstuum gebouwd voor een bepaald type zorg.

Voor Dimence is het maatwerk er later ingemaakt door Tine Groen en Ester Schreibelt van Studio Groen+Schild. Wij zijn eigenlijk de ontwerper van een mooi maar leeg omhulsel. Daan noemt het een avontuurlijk proces. "Studio Groen+Schild moest van mijn lege omhulsel een warm gebouw maken." Bij de start was ik daar wel huiverig voor. Doorgaans houd ik invloed tot de oplevering, maar na de bouw van het casco moest ik het loslaten. Het passend maken moest ik aan anderen overlaten." In het hele proces kijkt Daan met veel plezier terug op de samenwerking met Peter Bournas. "Hij was een fijne man en heel betrokken. Hij herinnerde ons steeds aan het motto dat je bouwt aan de zorg met mensen, niet met stenen. Toch weet ik zeker dat hij elke steen van Westerdok kende."

ANONIEM GEBOUW MET KARAKTER

Laat Daan zich in zijn ontwerpen meestal inspireren door de gebruiker, dit keer moest hij dat anders doen. "De gebruiker kan veranderen, de plek blijft onveranderd. Ik heb de H-vorm zo aangepast, dat het past op die plek. De hoek is iets gedraaid en op kolommen gezet. Door de entree te verbijzonderen en door de plek die het inneemt kijkt het gebouw als het ware naar de binnenstad. Het anonieme gebouw dat wij moesten bouwen heeft daardoor karakter gekregen. Dat ontleent zich niet aan de zorg, maar aan de plek. Het is een echt Almeloos gebouw."

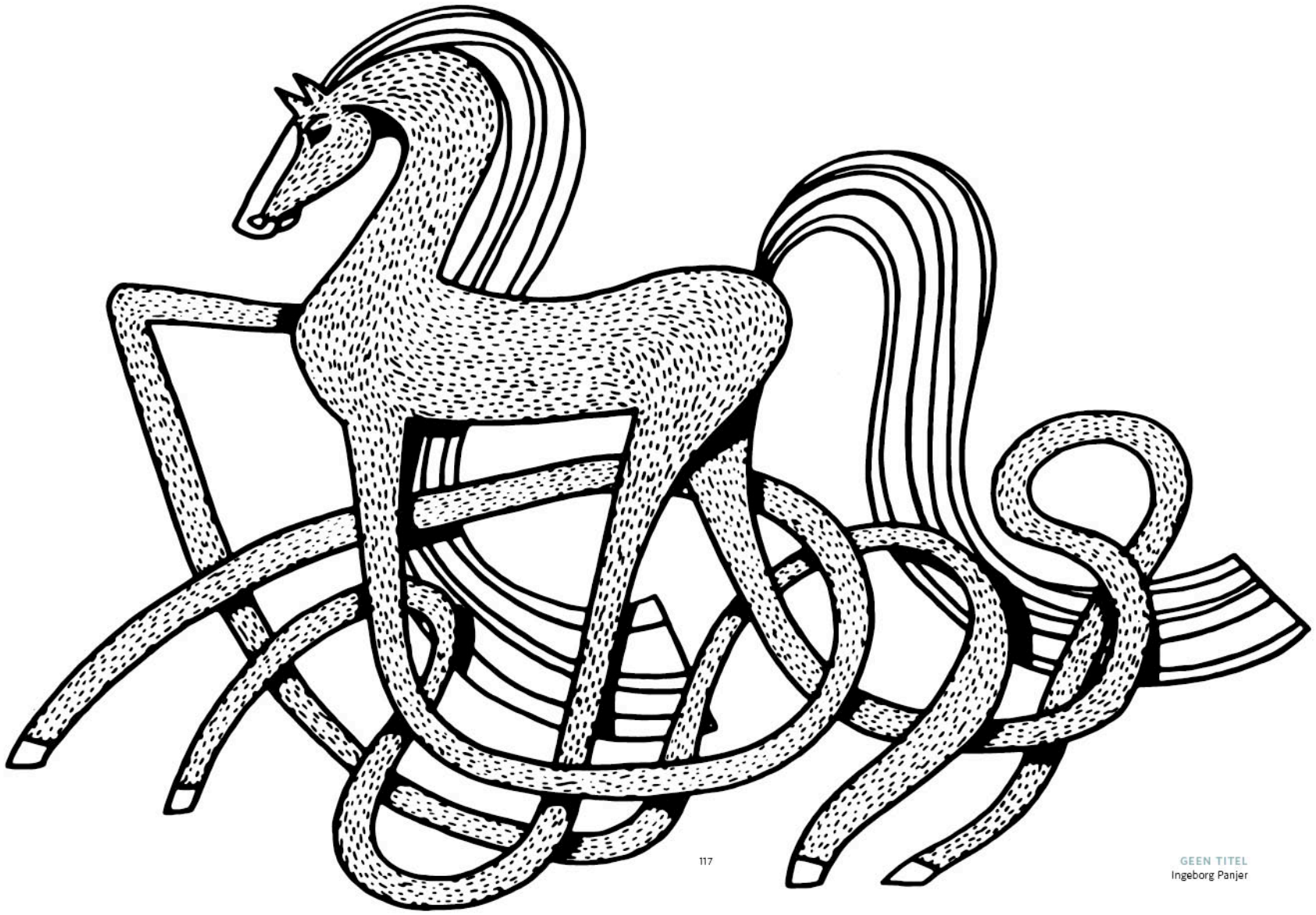
Het ontwerp heeft een stoer karakter en is aan te passen voor toekomstige gebruikers, precies zoals het bedoeld was. "Je kan het gebouw leeghalen en opnieuw optuigen, maar het is niet onbeziel. Ik ontwerp altijd zo dat de stenen en het gebouw in dienst staan van het welbevinden van de mensen die het gebruiken. Je hebt als architect een verantwoordelijkheid, ook naar de onbekende gebruiker."

UITDAGINGEN

Daan kwam ook uitdagingen tegen, juist door de scheiding tussen casco en indeling. Gaandeweg was er een aantal aanpassingen in het ontwerp nodig. Het ontwerp voor de kamerindeling paste niet volledig en dat was één van de momenten dat hij om de tafel ging met de ontwerpers van Groen+Schild. "We hebben enkele ramen vervangen door gekleurde blokken naast de ramen, zodat de kamerindeling ingepast kon worden. In de toekomst kunnen die blokken weer vervangen worden door glas." Daan laat tekeningen zien uit de beginfase, waarin nog een vide gepland was; een open ruimte die uitzicht biedt op de verschillende verdiepingen. Vanaf de ingang zou de bezoeker dan direct zicht hebben op de binnentuin, waardoor er van verschillende kanten licht in de hal zou vallen. De vide moest plaats maken voor een aantal spreekkamers. "Door die aanpassing was het lastig om ook achterin de hal voldoende licht te laten vallen. Er zijn lichtstraten in het plafond gemaakt en ik heb het glas in de pui aan de straatkant hoger gemaakt. Zo valt er toch veel licht naar binnen en is er sprake van meer transparantie." Ondanks enkele aanpassingen in het oorspronkelijke ontwerp, staat er nu een Almeloos gebouw met karakter. De architect is klaar. "Het gebouw heeft mijn hulp niet meer nodig, het kan zichzelf redden. Als architect moet ik het gebouw loslaten."

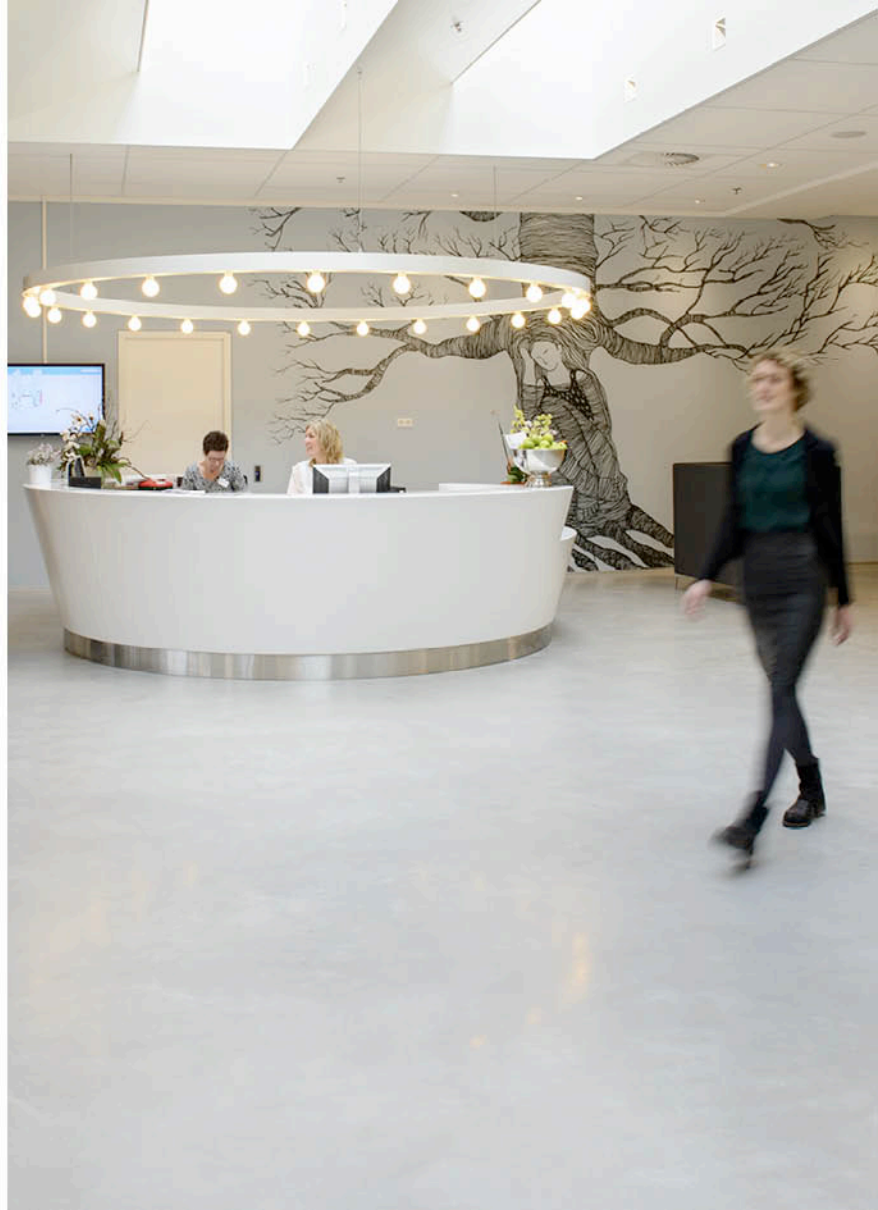

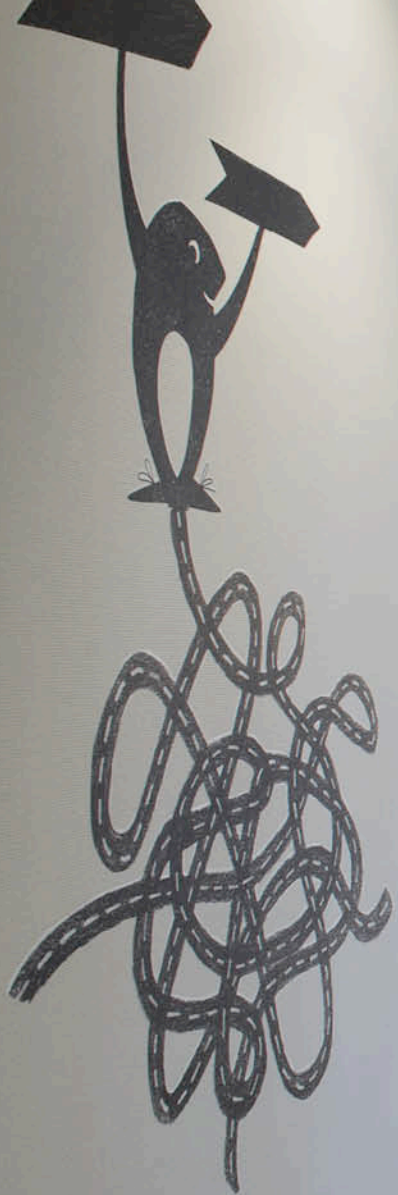
Maandagmorgen.
Wiek Weeg Wandel
Ontknoop
Richt het geschonden gezicht
naar het zuiden
Ontloop niet langer
Houd vast bij hak en zoom
Trekke aan en
Loop.

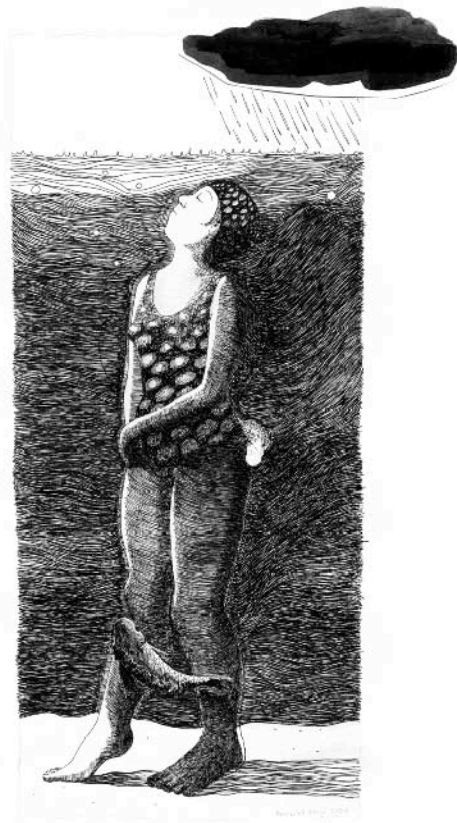

© DC PRO - DC PRO
KUNSTWERKSTUUR
KUNSTWERKSTUUR
KUNSTWERKSTUUR
KUNSTWERKSTUUR
KUNSTWERKSTUUR

als dan maar nee H
ee jij als nee H dan H
als nee nee nee H H H
dan als dan als H nee
als nee dan maar dan
nee maar dan als H
dan maar nee nee al

Ik denk nog wel eens aan onderzeeërs
aan je tandenborstel inpakken en vanwel
op de kant.

Aan hoe ik mij vroeger verstopte achter
de jonge appelboom in de voortuin en elke avond won
van mijn broer met mijn hoofd in het badwater

De radiostilte en de geheimen die voor je
uitkwamen om niet te worden ontdekt en die
die je mee kunt nemen en maken.

Aan hoe je er niet kunt zijn.

ONTWIKKEL- COMBINATIE

DE EERSTE PAAL,
HET HOOGSTE PUNT,
BIJ BELANGRIJKE
MOMENTEN
BETROK DIMENCE
ALLE MEDEWERKERS

Henk Pluimers

SAMEN EEN
GEBOUW
NEERZETTEN
WAAR MENSEN
ZICH THUIS
VOELEN

"DIMENCE WILDE EEN GEBOUW WAAR CLIËNTEN ZICH THUIS VOELEN", ZEGT HENK PLUIMERS, DIRECTEUR VAN DURA VERMEER BOUW HENGELO. "ZÉLFS IN DE PICU - DE PSYCHIATRISCH INTENSIVE CARE UNIT. HET IS BELANGRIJK VOOR HET GENEZINGSPROCES DAT MENSEN ZICH ZO PRETTIG MOGELIJK VOELEN. DAT IS KENNIS DIE DIMENCE INBRENGT EN VOOR ONS IS HET DE KUNST OM DAT TE VERTALEN NAAR EEN GEBOUW."

De ontwikkelcombinatie die hiermee aan de slag ging bestond uit Dura Vermeer Bouw Hengelo en Kondor Wessels Projecten. Ook Ton Hardick van Hardick Bouwmanagement & Vastgoedontwikkeling was vanaf de start betrokken bij Westerdok. "Het was duidelijk dat Dimence een grote en vernieuwende stap wilde zetten en dat het een duurzaam en flexibel gebouw moest worden. Zo zijn we vertrokken", zegt Ton. "De ontwikkelcombinatie was verantwoordelijk voor het (ontwerp) proces, de meegegeven financiële kaders, de realisatie en gaf leiding aan de diverse partijen die in samenspraak zochten naar optimalisatie van het gebouw."

SAMEN BESLISSEN

"In de ontwikkelfase maakte Dimence duidelijk dat het gebouw warmte uit moet stralen", zegt Henk. "Cliënten moeten zich welkom voelen, maar het moest ook een flexibel gebouw worden, waar iets anders in gehuisvest kan worden als dat nodig is." Om dit te bereiken hechtte Dimence al vanaf de start veel waarde aan een goede samenwerking tussen alle partijen. "Er is met veel zorg een keus gemaakt in de mensen en bedrijven waarmee we het bouwproces aan gingen", zegt Henk. Ton vult aan: "Beslissingen zijn niet alleen genomen door de raad van bestuur. Er was sprake van een Dimence brede democratie, er werden veel partijen betrokken bij beslistmomenten. Die werkwijze moest wel groeien, maar dat is vrij snel gegaan."

ER WAS SPRAKE
VAN EEN
DIMENCE BREDE
DEMOCRATIE,
DINGEN ZIJN NIET
ALLEEN DOOR
DE RAAD VAN
BESTUUR BESLIST

Ton Hardick

WERKMETHODIEKEN

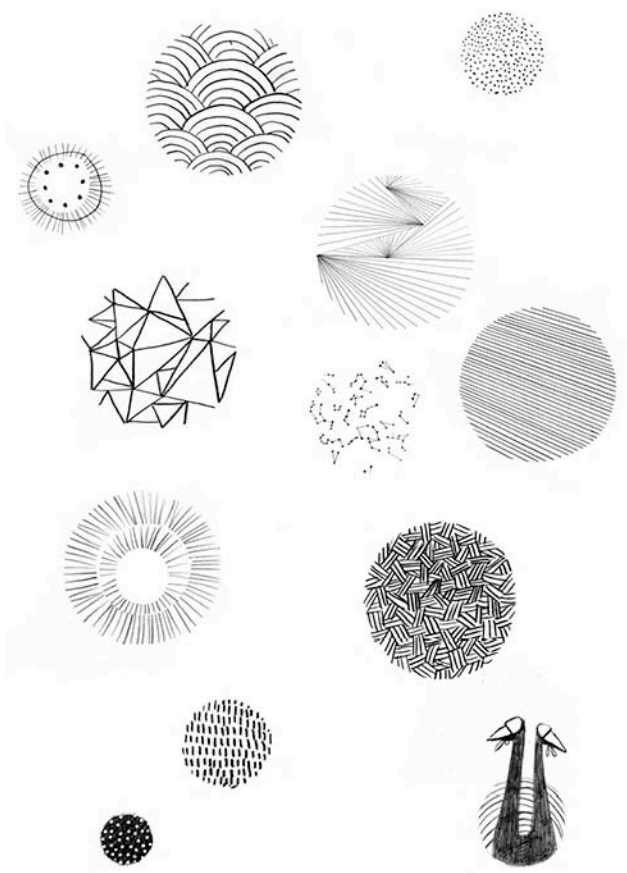
De ontwikkelcombinatie koos ervoor om de LEAN werkmethode in te zetten – een methodiek met als doel processen zo efficiënt mogelijk te maken – en om met BIM te werken. BIM is een manier van ontwerpen en bouwen waarbij vanaf het eerste schetsontwerp alles digitaal wordt vastgelegd door alle projectpartners. Het bouwproject is virtueel gerealiseerd en dat maakt het inzichtelijk voor alle betrokken partijen. BIM draait om samenwerking en het beste resultaat. Mede dankzij de inzet van deze werkmethodeken ontstond er vertrouwen dat leidde tot een goede samenwerking tussen de verschillende partijen. “Dimence is een heel transparante opdrachtgever”, zegt Henk. “Dat maken we wel eens anders mee. De organisatie wist waar ze naar toe wilde en wat dat mocht kosten.”

Ton blikt terug op de start van het project: “In 2010 werd het einddoel gesteld: een duurzaam en flexibel gebouw opleveren in september 2015. Dimence gaf ons het vertrouwen en gaf de planning en het budget uit handen aan de ontwikkelcombinatie, dat was heel vernieuwend. Het was een hele mooie samenwerking omdat de communicatie met alle partijen verliep vanuit de openheid en het vertrouwen van Dimence. De oplevering was al in februari 2015 en we bleven binnen het budget. Niet alle projecten verlopen zoals dit project, dit blijft wel bij me.” Henk vult aan: “We hebben in korte tijd een gebouw ontwikkeld en gebouwd waar cliënten en medewerkers zich thuis voelen. We hebben ons doel bereikt met elkaar.”

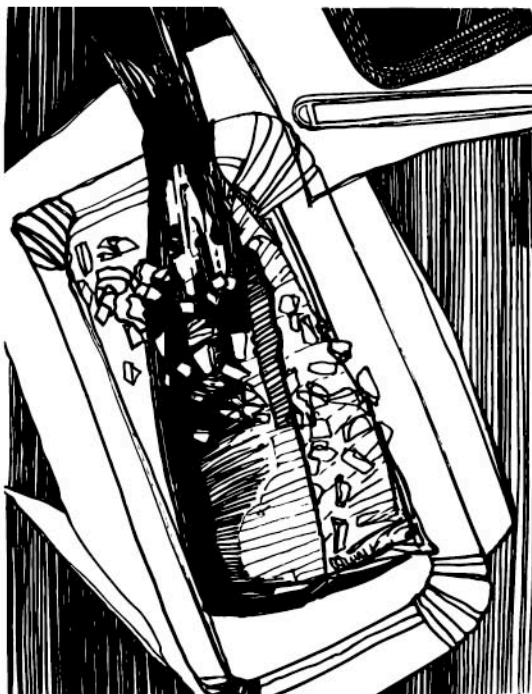
AANDACHT VOOR IEDEEEN

Bouwen aan de zorg doe je met mensen, niet met stenen, was het motto van Dimence gedurende de hele bouwperiode. En dat merken Henk en Ton in de praktijk. "Opvallend was de aandacht voor de bouwplaatsmedewerkers", zeg Henk. "De eerste paal, het hoogste punt, bij alle belangrijke momenten betrok Dimence alle medewerkers." Ton voegt hieraan toe: "Bouwen is een proces op zich, daar zitten mensen achter en die moet je motiveren. Dat heeft Dimence heel goed opgepakt. Dimence wist de saamhorigheid in de groep te bevorderen zodat mensen bereid waren net dat extra stapje te zetten."

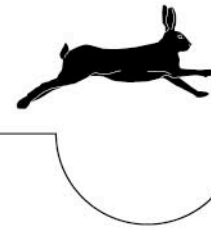

Als je je valkuilen op de muur legt, heb je nooit leegte te zien om even te vallen.

Maandagmorgen.

Schrijf een hoofdstuk in de lucht
Vang de letters die overblijven op
Fiets over het verhaal naar de
oever van de stad
Inhaleer de nieuwe dag
Stop wanten terug in mouwen
Houd je hart vast
Ontwijk de massa
Zing een liedje
Neem een visje mee naar huis

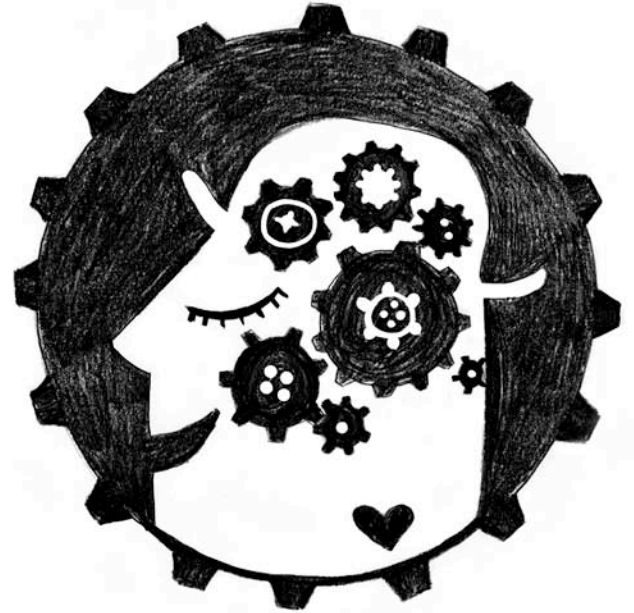

Wij hadden nooit begrepen
waar de tijd voor diende
en vergaten op te letten
wanneer de lampen aansprongen
(ons veranderden in spoken
zwevend boven ons hinkelpotje)
We gooiden bramen op de nacht
en hink-stap-sprongen
de nacht uit.

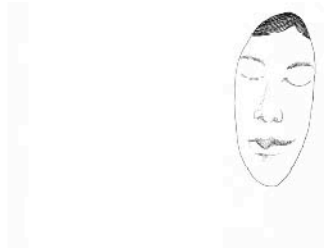

VOORWOORD	5
Ernst Klunder	
DIMENCE	21
Arnoud Jansen	
VASTGOED	47
René Siebring, Erik Huissen, Marc van Rooij	
PLANETREE	75
Marjolein Groot Wesseldijk-Vaags	
ARCHITECT	105
Daan Josee	
ONTWIKKELCOMBINATIE	137
Henk Plumiers, Ton Hardick	
BOUWCOMBINATIE	163
Dinand Edel, André ter Riet, Alwie Büter	
INTERIEUR	189
Tine Groen, Eloi Koster	
CLIËNTENRAAD	221
Floris Pennders, Anita Struis	
WERKPROCES	247
Mirjam Stender, Jeroen Traas	
INRICHTING	275
Ellen Ros, Jojanneke Varkevisser	
Dimence groep	297
Illustratoren	298
Colofon	299

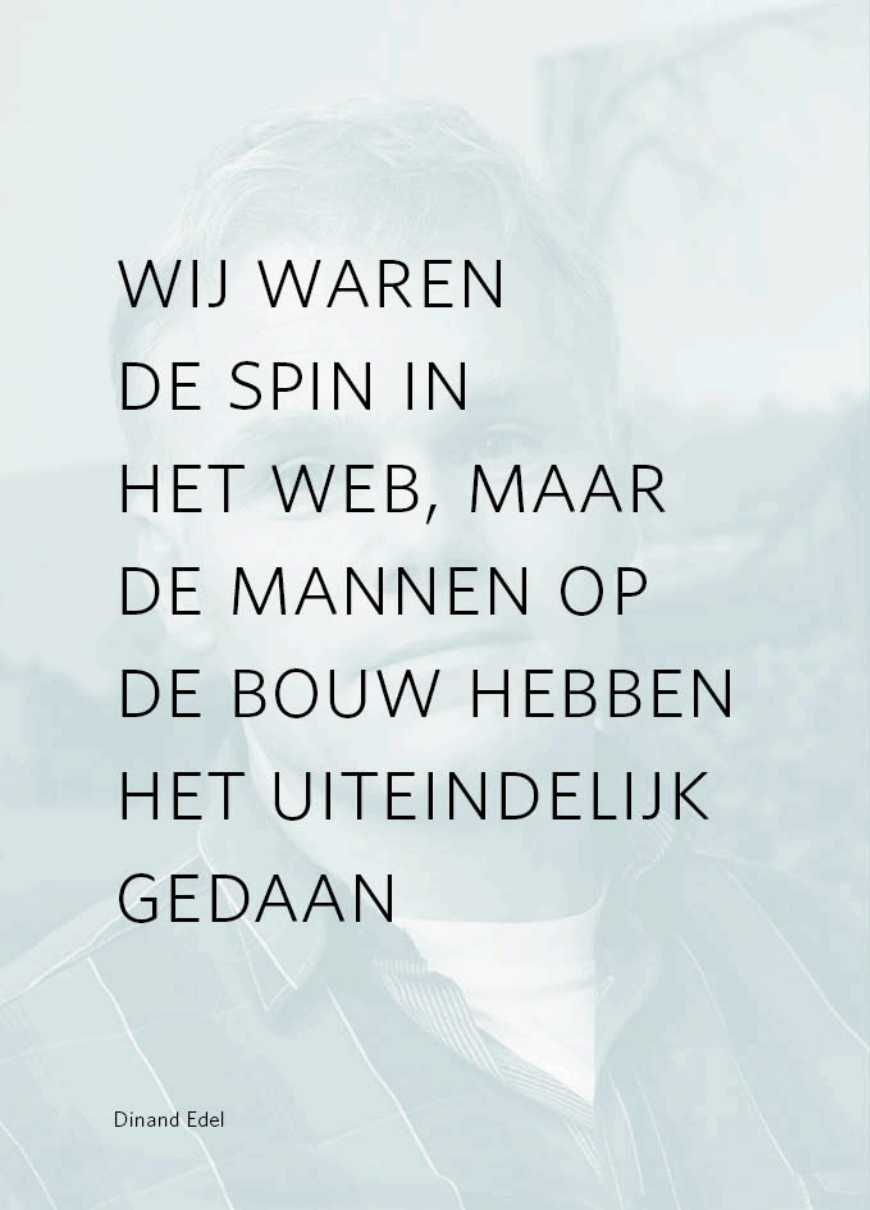

Ze wordt wel eens een
geetje bang- nooit van
donker, van monsters onder
haar bed of stekels die haar
prikken.
Het zijn de krullen in de
letters, de zachte klanken
en de dromen waar ze
van kan schrikken.

BOUW- COMBINATIE

WIJ WAREN
DE SPIN IN
HET WEB, MAAR
DE MANNEN OP
DE BOUW HEBBEN
HET UITEINDELIJK
GEDAAN

Dinand Edel

WENSEN VAN DIMENCE VERTAALD IN WESTERDOK

“WIJ HEBBEN GEEN VERSTAND VAN DE ZORG, MAAR DIMENCE STAK ER TIJD EN ENERGIE IN OM HET ONS UIT TE LEGGEN, ZODAT WE HUN WENSEN KONDEN VERTALEN NAAR DE BOUW”, ZEGT HOOFDUITVOERDER DINAND EDEL VAN GOOSSEN TE PAS BOUW. INMIDDELS SPREKEN HIJ EN ZIJN COLLEGA’S OVER PICU, PMT EN EBK- TERMEN UIT DE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG - ALSOF ZE NOOIT ANDERS HEBBEN GEDAAN.

Goossen Te Pas Bouw en Dura Vermeer Bouw vormden samen de bouwcombinatie en realiseerden Westerdok. Hierbij werkten zij nauw samen met Klein Poelhuis Installateurs, die verantwoordelijk was voor alle technische installaties. Dinand Edel (hoofduitvoerder), Alwie Büter, (bedrijfsleider Goossen Te Pas Bouw) en André ter Riet (projectmanager Klein Poelhuis Installateurs) vertellen over de intensieve bouwperiode.

LEAN SAMENWERKEN

Dinand merkte dat samenwerking een belangrijke kernwaarde was gedurende het hele traject. "Wij moeten het uiteindelijk bouwen, maar we hebben geen verstand van de zorg. Dimence besteedde er tijd aan om dat aan ons uit te leggen, zodat wij hun wensen goed konden vertalen naar de bouw." De LEAN werkmethode vormde vanaf de start een belangrijk onderdeel in de samenwerking. Alwie legt uit: "Bij de start was er alleen een stuk grond. Toen werden er al LEAN sessies georganiseerd. Alle partijen inclusief de opdrachtgever en de gemeente kwamen bij elkaar. Door die sessies leerden we elkaar goed kennen, je geeft een stukje van jezelf bloot en creëert zo vertrouwen.

Ook de gemeente leerde tijdens dit proces het project al kennen, waardoor de vergunningsfase heel snel ging. Daarna hebben we in een hoog tempo het gebouw neergezet. We wisten precies wat we moesten maken." Ook André ter Riet kijkt met een goed gevoel terug op de LEAN werkwijze: "In een project als dit breng je veel disciplines samen met elk hun eigen vakgebied. In de LEAN sessies moesten we samen iets bouwen. Je zag dat de productiviteit omhoog ging door gebruik te maken van elkaars kennis. Je wordt je ervan bewust dat iedereen een taak en een rol heeft in het proces en dat dit elkaar versterkt."

A portrait of Alwie Büter, a man with curly hair, wearing a dark suit jacket over a light-colored shirt. The image is semi-transparent and serves as a background for the text on the left side of the page.

HET IS TOCH EEN STUKJE VAN JE LEVEN

Alwie Büter

MAATPAK IN EEN FLEXIBEL GEBOUW

Binnen het hele gebouw was André verantwoordelijk voor de aanleg van alle technische installaties, zoals luchtbehandeling, koelinstallaties, waterinstallaties, hemelwater- en vuilwaterafvoer, sprinklerinstallatie, sanitair, licht en regeltechniek. “En we leverden samen met Dimence een gecertificeerde Private GSM installatie op”, vertelt André. “De Dimence Groep is de eerste zorgorganisatie met zo’n gecertificeerd systeem. Eigenlijk moet er in instellingen altijd gewerkt worden met piepers en mag een GSM installatie in een instelling als Dimence niet gebruikt worden. Wij hebben de eerste Private GSM installatie opgeleverd, die aan alle eisen voldoet.” Daarnaast blikt André ook met trots terug op de inrichting van de Psychiatrische Intensive Care Unit (PICU) en de Extra Beveiligde Kamers (EBK). “Deze moesten volgens strenge normen en richtlijnen gebouwd worden. Dan ga je met de gebruikers van de afdeling om de tafel. We hebben technieken aangebracht waarmee patiënten geur, licht, temperatuur en geluid aan kunnen passen met een touchscreen. Het gebouw is flexibel, maar de afbouw en inrichting is als een maatpak vormgegeven.” Dinand is van mening dat de PICU bijzonder mooi is geworden. “Het heeft een heel menselijke uitstraling”, zegt hij. “Maar ook de sportzaal voor de psychomotore therapie vind ik erg mooi geworden met de hoge elementen en mooie materialen.”

UITDAGINGEN

"Elk project is een nieuwe uitdaging, maar voor mij was dit de eerste keer dat ik werkte met BIM en LEAN", zegt Dinand. "De bouwcombinatie liep hierin voorop, maar de andere partijen pakten dat heel snel op. De grootte van het project was ook uitdagend. Ik ben trots op het gebouw zoals het er nu staat. Toen alle cliënten verhuisden op 2 maart, kon ik het niet laten om toch even te gaan kijken. De directiesecretaresse vertelde dat er drie crisisberaden waren ingepland, maar er is er niet één nodig geweest." André vertelt dat het passend maken van de gewenste inbouw in het flexibele gebouw soms lastig was. "De grote uitdaging was dat we gaandeweg steeds meer afbouw in het flexibele gebouw moesten inpassen en dat paste niet altijd. Dan moesten we terug naar de basis en opnieuw berekeningen maken om bijvoorbeeld tappunten voor keukens en douches inpasbaar te maken."

EEN STUKJE VAN JE LEVEN

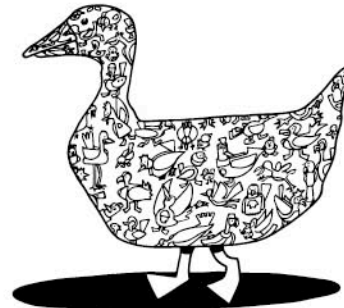
In de centrale hal van Westerdok kijken de drie mannen nog eens om zich heen. Ze zijn met recht trots op het resultaat, maar ook op het proces dat hiertoe leidde. "Ik ben hier zo'n vier jaar mee bezig geweest met veel verschillende mensen", zegt Alwie. "Dat is toch een stukje van je leven. Er zijn in die periode eigenlijk geen conflicten geweest. We waren duidelijk in wat wel en wat niet kon. Andere partijen ook en dat zorgde uiteindelijk voor dit resultaat." Dinand vindt het belangrijk dat er in de hele periode veilig gewerkt is. "Ik ben er trots op dat er geen noemenswaardige meldingen van ongevallen, schades of onveilige situaties waren. En ik wil er nog aan toevoegen dat wij dan wel de spin in het web zijn, maar de mannen op de bouw hebben het uiteindelijk gedaan."

Je bent (zoveel) meer
dan de buitenkant
die mensen zien.

Je bent ook die zoeker,
die held, die bangerik.
Een ploeteraar, een grapjas,
het kind dat je ooit was

Allemaal hebben ze een plek in je,
en draag je ze met je mee,
in je eentje.

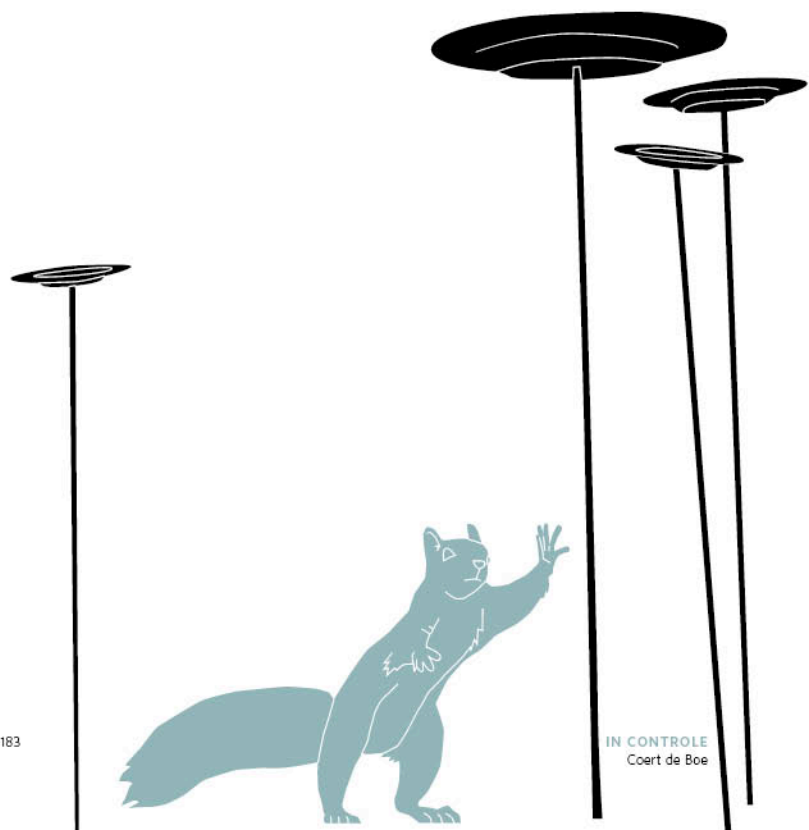
Maandagmorgen.

Fracteer jezelf op de ochtendzon
Adem in door de neus
Maak lang
Uit door de mond
Laat los
Kies een verhaal
Schrijf.

Nu is het klaar.
Gij knijpt vernijg in
zijn eigen arm,
waakt neus en schouders
op- luistert jaar en danst
een beetje verzamelt
hartjes in zijn vacht
en vacht
weer even.

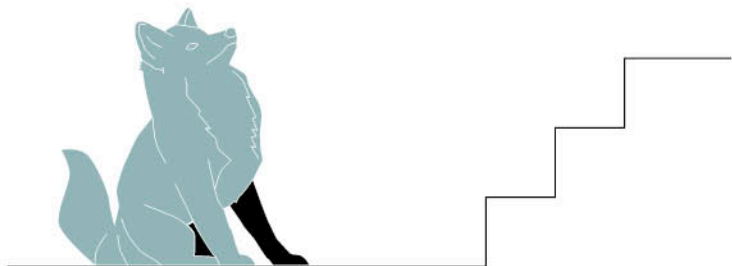
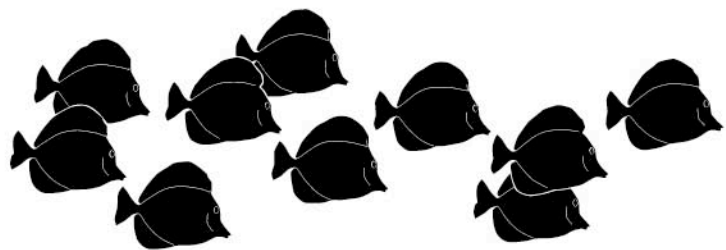

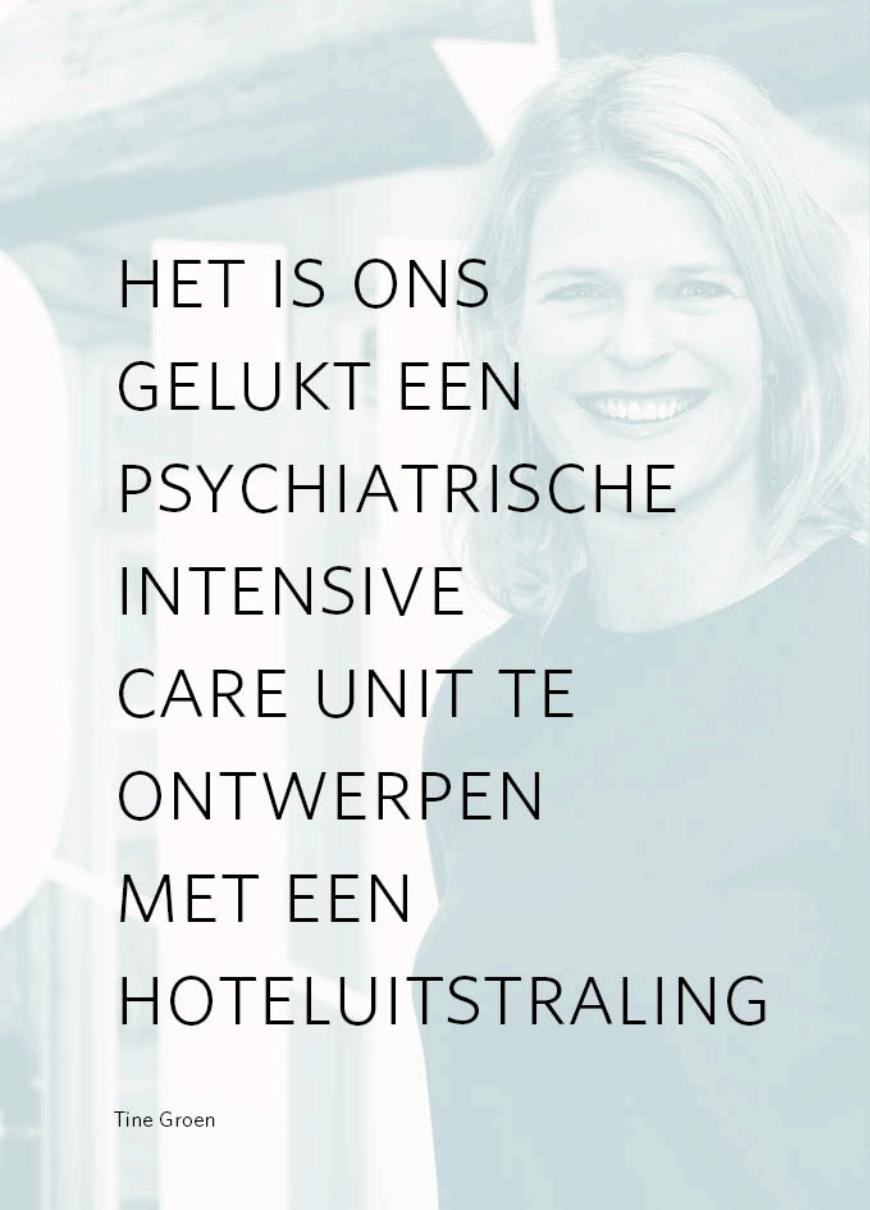

Ik gooi de handschoen in
de ring. Of nee, niet in de
ring- Ik verlies de ring in
de handschoen- Of nee;
vergeet die ring. Ik gooi
die handschoen in de tuin en
wacht tot 'ie de rotzooi
achter mij opruimt.
Ja dat doe ik!

INTERIEUR

HET IS ONS
GELUKT EEN
PSYCHIATRISCHE
INTENSIVE
CARE UNIT TE
ONTWERPEN
MET EEN
HOTELUITSTRALING

Tine Groen

KLEUR, SFEER EN
PERSOONLIJKHEID
IN EEN ROBUUST
GEBOUW

IN DE GANGEN, WACHTKAMERS EN TRAPPENHUIZEN VAN WESTERDOK WORDEN BEZOEKERS VERRAST DOOR ONTROERENDE, LIEVE EN SOMS CONTROVERSIËLE ILLUSTRATIES EN GEDICHTEN. NA EEN LANGE PERIODE VAN BOUWEN KREEG HET GEBOUW IN DE LAATSTE FASE KLEUR, SFEER EN PERSOONLIJKHEID.

Interieurarchitect Tine Groen was verantwoordelijk voor het interieur en samen met grafisch ontwerper Eloi Koster voor de finishing touch en de persoonlijke laag in het robuuste Westerdok.

HOTELUITSTRALING

Tine Groen van Studio Groen+Schild ontwierp samen met collega Ester Schreibelt het interieur voor Westerdok. "Ontwerp een leefbaar gebouw dat bijdraagt aan het welbevinden en herstel", dat was de vraag van Dimence. Tine: "We hebben de wens vertaald in een ontwerp voor het interieur, waarin variatie is in beleving van ruimtes met zoveel mogelijk natuurlijke materialen: Gastvrij, klantvriendelijk en modern. Het gebouw ademt de sfeer van een hotel, niet van een kliniek. We zijn daarin ver gekomen. In de klinieken heeft iedere patiënt een eigen badkamer, zoals je die thuis ook wel zou willen hebben.

Ook de kleurenreeks die we in de werkgroep hebben ontwikkeld draagt bij aan de sfeer. De kleurrijke deken komt in het hele gebouw terug en maakt alle kamers heel persoonlijk. Ook in de Psychiatrisch Intensive Care Unit zijn die kleuren en sfeer toegepast. Ik vond dat heel belangrijk, zodat patiënten die daar komen, niet het gevoel hebben dat ze opeens in een heel andere ruimte zijn." Tine is met recht trots op de PICU. "Er is een ongelooflijk strak programma van eisen voor zo'n ruimte. Op de oude locaties had dat toch een gevangenisuitstraling. Het is ons gelukt een PICU te ontwerpen met een prettige uitstraling."

BESTAANDE MEUBELS RE-FITTEN

Voor de inrichting was er een beperkt budget beschikbaar en Dimence wilde dat er zorgvuldig gekeken werd wat er van de oude locaties hergebruikt kon worden. Tine was daar nauw bij betrokken. "Soms kan je door een ander stofje of een andere kleur bestaande meubels heel mooi re-fitten. Dat is een uitdaging, maar het draagt ook bij aan de sfeer. Als je zelf gaat verhuizen neem je de spullen waar je aan gehecht bent toch ook mee? Het was een puzzel, maar wel een leuke."

DE ILLUSTRATOREN GEBRUIKTEN HET GEBOUW ALS HUN CANVAS EN VERTELLEN ZO HET VERHAAL VAN DE PSYCHE VAN DE MENS

Eloi Koster

ILLUSTRATIES

Goed de weg kunnen vinden in een gebouw met het formaat van Westerdok, vraagt om een goede routing en bewegwijzering. Daarvoor schakelde Tine grafisch ontwerper Eloi Koster in. Samen met Eloi bekeek ze ook de mogelijkheid om met illustraties en teksten te laten zien wat er nou eigenlijk leeft in Westerdok. Dimence stond daar open voor en het sloot aan bij de wensen van de organisatie om er een persoonlijk gebouw van te maken. Het ontwikkelen van de illustraties noemt Eloi een boeiend proces.

Het begon met het selecteren van illustratoren die aanvoelden welke accenten zij moesten leggen om Westerdok die gewenste persoonlijke touch mee te geven. Daarna werden er sessies georganiseerd in een klankbordgroep. "In de sessies was sprake van een heel open houding en dat was goed", vertelt Eloi. "We deden het echt samen met medewerkers uit de hele organisatie en leden van de cliëntenraad." Tine vult aan: "De controversiële illustraties waar twijfel over was, hebben we op een plek aangebracht waar mensen langs lopen, zoals in de gangen. Beelden die vanzelf een glimlach oproepen zijn in de wachtruimtes aangebracht, waar mensen er langer naar kijken. We hebben wel de grens opgezocht, want alleen zoetsappige plaatjes kan bevoogdend werken."